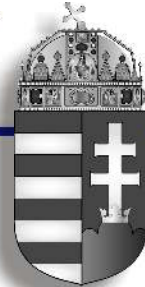

TURAI HÍRLAP

XXIV. évfolyam 8. szám

2015 OKTÓBER

XIX. TURAI TINT-IVÁL AHAL ROCKFESZTI

2015.
NOVEMBER 7.
SZOMBAT

CHROMOFUCK
(HATVAN)

BARNA HANG
(HATVAN)

IDEGEN VILÁG
(HATVAN)

HELOZEPI!
(TURA)

ISMERETLEN ELŐADÓ
(TURA)

Helyszín:
Bartók Béla
Művelődési Ház
és Könyvtár
TURA

Belépődíj: 1000 Ft

Kapunyitás: 18:00

Koncertkezdés: 19:00

Tura Város Önkormányzata nemzeti ünnepünk,
Október 23.

az 56-os forradalom és szabadságharc emléknapja
tiszteletére ünnepi megemlékezésre hívja Tura polgárait.

- 17⁰⁰ **Dr. Király János emléktáblájának megkoszorúzása**
Helyszín: Ószirózsa Idősek Otthona
- 18⁰⁰ **Ünnepi szentmise.** Celebrálja Palya János plébános
Helyszín: Római Katolikus Templom
- 19⁰⁰ **Fáklyás megemlékezés**
Helyszín: Templomkert, Hősök Oszlopa
Ünnepi beszédet mond: Szendrei Ferenc, Tura Város Polgármestere
Műsor: **OKTÓBER TÚZVIRÁGA**
Verses összeállítás Bartis Ferenc, Faludy György, Illyés Gyula, Nagy István, Örkény István tollából.
Szereplők: Bényi Rita, Csányi Petra, Diligens Regina, Fülöp Annamária, Kuti Viktor, Menyhért Zuzsa, Szabó Kata. Szerkesztő-rendező: Diligens Linda

**Legyen méltó
közös ünnepünk!**

November 1.
MINDENSZENTEK
Átmeneti
FORGALMI REND
VÁLTOZÁS
a régi temető
környékén
Részletek: 3. oldal

„Megy a hintó, mégpedig vágatva,
Mintha villám volna belefogva.”

Pásztor Zoltán
Bővebben:
14. oldal

Fújják a dalunkat!

a **CIMBALIBAND**
ősz nagykoncertje
Gödöllön

Részletek a 17. oldalon

5

„Ratkó-nemzedék” évfolyamtalálkozó
FELHÍVÁS

10

Múltidéző Petrovics Sándornéval

13

Itt is, ott is! - Zsinnyegök

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

Összefoglaló a Képviselő-testület 2015. szeptember 23-i soron kívüli üléséről

A jelen lévő képviselők száma: 7 fő.

A Testület egyhangúlag elfogadta a napirendek tárgyalását, valamint a polgármester lejárt határidejű határozatokról szóló jelentését.

Tura Város Képviselő-testülete valamennyi jelenlévő képviselő szavazatával az önkormányzat tulajdonában álló régi köztemetőben urna parcellákat jelölt ki, felkérte a temető üzemeltetőjét, hogy a kijelölt urna parcellákban az urnasírhelyeket az igénylők részére biztosítsa.

Összefoglaló a Képviselő-testület 2015. szeptember 30-i soros üléséről

Az ülésen 7 képviselő volt jelen. Az ülésen valamennyi határozatot és a rendeletet a képviselők egyhangúlag fogadták el.

A Képviselő-testület a napirendek tárgyalását, valamint a polgármester lejárt határidejű határozatokról szóló jelentéséről döntött.

Az önkormányzat 2015. I. félévi gazdálkodásáról szóló beszámoló elfogadásáról határozatot hozott a testület.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény módosítása következtében az önkormányzatok részére kötelező rendeletalkotási tárgykörre tette az államháztartáson kívüli forrás átadására és átvételére vonatkozó rendelkezések szabályozását, melyről eddig az államháztartás körén kívülre juttatott támogatások benyújtásának, elbírálásának, folyósításának, elszámolásának és ezek nyilvánossága biztosításának szabályzata rendelkezett. Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az államháztartáson kívüli pénzeszköz átadásáról és átvételéről szóló önkormányzati rendeletet elfogadta, erre vonatkozó szabályzatát egyúttal hatályon kívül helyezte.

A Képviselő-testület a Kastélykerti Óvoda és a Többsincs Óvoda és Bölcsőde alapító okiratát törzskönyvi bejegyzéssel történő hatálybalépéssel módosította, valamint kiadta az egységes szerkezetbe foglalt alapító okiratokat. A módosítás a Magyar Államkincstár által, a törzskönyvi nyilvántartás rendszerében alkalmazott új okirat minták miatt vált szükségessé.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény alapján, figyelemmel a területi védőnői ellátásról szóló ESzCSM rendeletben foglaltakra a Tura város III. sz. Védőnői Körzete feladatellátására vonatkozó, megüresedett területi védőnői álláshelyének betöltésére Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete pályázatot írt ki.

A testület úgy döntött, hogy a Tura, Hevesy György utcában az Általános iskola melletti önkormányzati tulajdonú 8/2 hrsz.-ú területre szabványos kézilabdapálya méretű küzdőtérrel rendelkező, 400-450 fős lelátóval kialakításra kerülő sportcsarnok engedélyezési dokumentációjának elkészítését és engedélyeztetését megrendeli a 4RAM Építésmérnöki Kft.-től (2132 Göd, Rákóczi u. 124.). A Képviselő-testület felhatalmazta a polgármestert a tervezési szerződés aláírására.

A műfüves foci pálya használatára vonatkozó szabályzatot fogadott el a Képviselő-testület.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény végrehajtására kiadott Kormányrendelet előírta, hogy az ellátásért felelős önkormányzatnak tizenöt éves időtávra gördülő fejlesztési tervet kellett készítenie. A Testület a DAKÖV Kft. által elkészített, a víziközművek 2016-2030. évi gördülő

fejlesztési tervét a közműves szennyvízelvezetési és a közműves ivóvízellátási víziközmű szolgáltatási ágazatokra vonatkozóan elfogadta.

Tura Város Képviselő-testülete tulajdonosi minőségében felhívta Tusor Márk turai lakost, hogy az önkormányzat tulajdonában lévő 2607, 2609, 2616 hrsz.-ú ingatlanok jogcím nélküli használatát szüntesse meg és a Tura, 2609 hrsz.-ú utat a Magdolna utcától elzáró kaput bontsa el. Amennyiben Tusor Márk, ezen kötelezettségének önként nem tesz eleget, úgy Tura Város Önkormányzata birtokvédelmi eljárást kezdeményez. Tusor Márknak azon kérelmét, mely a terület megvásárlására, további használatára irányul, a Képviselő-testület nem támogatta.

A Képviselő-testület Tura, 590 hrsz.-ú út Szent István út néven történő ingatlan-nyilvántartási átvezetését elfogadta.

Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Tura, 156 hrsz.-ú, 168 m² nagyságú közutat a forgalomképtelen vagyonelemek közül a forgalomképes vagyoneleme közé sorolta, tekintettel arra, hogy annak tulajdonjogát nemzetgazdaságilag kiemelt projekt megvalósításához a Magyar Állam kívánja megszerezni.

Döntésével a Testület a Tura, 156 hrsz.-ú, 168 m² nagyságú közutat a Magyar Állam tulajdonába térítésmentesen átadta.

A Szép Turáért Egyesület által a Bartók Béla Művelődési Ház udvarán felépített vizesblokkal kapcsolatban Tura Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy döntött, hogy a Tura, Bartók Béla tér 3. szám, 2401 hrsz.-ú ingatlanon megépült vizesblokk önkormányzati tulajdonba kerüléséért Szénási Gábor igazságügyi szakértő által készített szakvéleményben meghatározott bruttó 5.1832.445.- Ft árat ajánlja fel. Ennek feltétele, hogy az Egyesület járuljon hozzá az építési engedély Tura Város Önkormányzata részére történő átírásához, továbbá az Önkormányzat jogi képviselője által előkészített adásvételi és engedélyezési szerződés aláírására kerüljön.

Előterjesztések, képviselő-testületi ülés jegyzőkönyvei és kivonatai alapján összeállította: Imrő Ildikó aljegyző

FELHÍVÁS

A Galgamenti Mezőgazdasági Kft. ügyvezetése értesíti a földtulajdonosokat, hogy a földhaszonbérleti díj elszámolását

2015. október 12-től november 7-ig

a társaság Feketei telepén végzi, melynek keretében lehetőség van terményvásárlásra.

**A kiadás időpontja:
hétköznap 7-15 óráig**

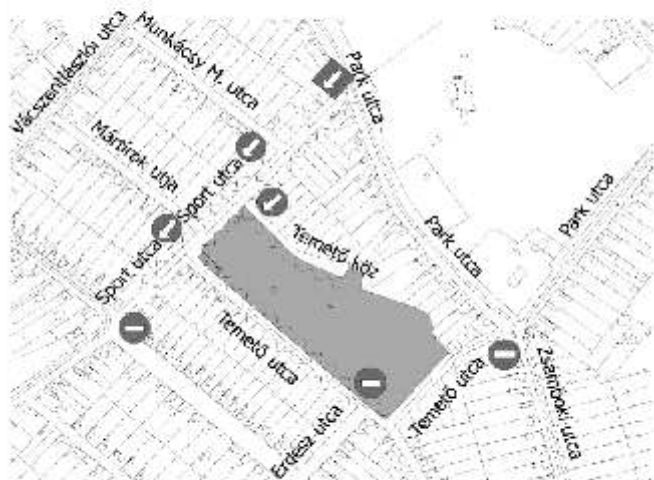
**(okt. 23-án nincs kiadás)
munkaszüneti nap (okt. 24.; nov. 7.)
7-11 óráig**

Galgamenti Mezőgazdasági Kft.

**FELHÍVJUK A LAKOSSÁG FIGYELMÉT, HOGY
OKTÓBER 30. 8:00 - NOVEMBER 2. 8:00-IG
A TEMETŐ KÖRNYÉKÉN A FORGALMI REND
MEGVÁLTOZIK AZ ALÁBBIK SZERINT.
KÉRJÜK FIGYELMESEN VEZESSENEK!**

A SPORT UTCA ÉS A TEMETŐ UTCA EGYIRÁNYÚ!

JELMAGYARÁZAT:

~~~~~ PARKOLÁSI OLDAL
→ — EGYIRÁNYÚ UTCA

⊘ BEHÁJTANI TILLOS!
⊘ KÖTELEZŐ HALADÁSI IRÁNY

A műfüves focipálya használati rendje:

1. A pálya nyitva tartását Tura Város Önkormányzat polgármestere, illetve az általa megbízott személy, pályafelügyelő határozza meg, ellenőrzi a használati rend betartását. Aki nem tartja be a műfüves pálya használati rendjét, az a pálya területéről kitaltható.
2. A pályán történő futbalozáshoz a pályafelügyelővel történő előzetes egyeztetés, valamint a pályahasználati díj előre történő megfizetése szükséges. A pályahasználati díjat a hétköznaponként 8-15 óráig Tura Város Polgármesteri Hivatalának pénztárába történő befizetéssel vagy a Tura Város Önkormányzata számlájára történő utalással kell teljesíteni.
3. A pályára csak műfüves pályacipőben, terem vagy tornacipőben lehet rámenni. **TILOS A STOPLIS CIPŐ HASZNÁLATA!**
4. Tilos a pálya területén és a palánkon kívül 5 méteres közelben dohányozni, gyufát, cigarettát eldobni.
5. Tilos a pálya területén enni, rágógumizni, azt eldobni.
6. Tilos a pálya területére üveget bevinni.
7. Tilos a pályára bármilyen hegyes, éles, vagy súlyos tárgyat bevinni.
8. Tilos a pálya területére kutyát vagy más állatot bevinni.
9. A pálya területére bemenni csak a kapukon keresztül, az ott kialakított ajtón szabad.
10. Mielőtt a pálya területére lép tisztítsa meg cipőjét a rátapadt szennyeződéstől.
11. A pálya éjszakára zárva tart a környezet nyugalma, és esetleges rongálás elkerülése érdekében.
12. Felhívjuk a figyelmet, hogy a pályát mindenki csak saját felelősségére használhatja, közérkölcset nem sértő módon. A pálya és környékének rongálása esetén szabálysértési eljárás indul és a károsító a keletkezett kár megtérítésére köteles.

EBZÁRLAT és LEGETTETÉSI TILALOM

a vörös rókkák veszettség elleni
orális immunizálása miatt

2015. október 03-tól október 29-ig

Az elrendelt járványügyi intézkedésben érintett települések: Aszód, Bag, Csömör, Dány, Domony, Erdőkertes, Galgahévíz, Galgamácsa, Gödöllő, Hévízgyörk, Iklad, Isaszeg, Kartal, Kerepes, Kistarcsa, Mogyoród, Nagytarcsa, Pécel, Szada, Tura, Valkó, Vácegres, Vácszentlászló, Veresegyház, Verseg, Zsámbok.

Az ebzárlat tartama alatt:

- A tartási helyén minden kutyát és macskát elzárva, illetőleg a kutyákat megkötve úgy kell tartani, hogy azok más állattal, vagy emberrel ne érintkezhessenek, zárt udvarban a kutyák elzárását vagy megkötését mellőzni lehet, ha azok onnan ki nem szökhetnek.
- Kutyát tartási helyéről csak pórázon vezetve és szájkosárral szabad kivinni
- A település területéről kizárólag érvényes veszettség elleni védőoltással rendelkező kutyát vagy macskát a hatósági állatorvos kedvező eredményű vizsgálata után és engedélyével szabad kivinni
- Az érvényes veszettség elleni védőoltással rendelkező vadászebek, a fegyveres erők és fegyveres testületek ebei, a katasztrófa-mentő ebek, a segítő és terápiás ebek, valamint a látássérült embereket vezető ebek rendeltetési céljuknak megfelelő használatuk idejére mentesek a fentiekben foglalt korlátozás alól.
- Az ebzárlat alatt befogott, kóbor húsevőket hatósági megfigyelés alá kell helyezni az ebzárlat időtartamára
- Az ebzárlat alatt húsevő állatok összevezetésével járó rendezvény nem tartható!

Nyitva tartás:

Hétköznap: 13:00 – 22:00
Hétfőigén: 10:00 – 22:00
Ünnepnap: ZÁRVA

A pálya használati díja:

5000 Ft+ÁFA/óra
Reklámfelület bérleti díja:
5000.- Ft/hó/100x200 cm-es felület

A pálya foglalása:

Zimányi Zsolt pályafelügyelőnél
a 06/30-257-4212-es telefonszámon
a használatot 24 órával megelőzően.

Közbiztonsági fórum 2015

2015. szeptember 23-án tartotta a Tura KMB Alosztály a féléves értékelő beszámolóját. A rendezvényre meghívást kapott a rendőrség körzetébe tartozó négy település elöljárói mellett az érintett civil szervezetek képviselői, valamint Dr. Bozsó Zoltán c. r. dandártábornok, rendőrségi főtanácsos, rendőrkapitány.

Juhász Sándor, Tura város alpolgármestere köszöntötte a megjelenteket, ezt követően Molnár Miklós r.őrnagy, a Tura KMB Alosztály vezetője értékelte az elmúlt időszak eredményeit, tapasztalatait. 2015. január - augusztus időszakban a bejelentett bűncselekmények statisztikai adatai alapján megállapítható, hogy az alosztály munkatársai továbbra is hatékonyan végzik munkájukat. Az őrnagy úr kihangsúlyozta, hogy bár az irány jó, még mindig sok a tennivaló. A jelenlegi létszám alkalmas a hatékony munkavégzésre, a csapat minden tagja megbízhatóan és szakmailag megkérdőjelezhetetlen módon igyekszik fenntartani a lakosság biztonságérzetét és fontosnak tartják tovább csökkenteni a bűncselekmények számát. Igyekeznek nem csak bűnüldöző, hanem bűnmegelőző tevékenységet is folytatni.

Az őrnagy úr köszönetet mondott a rendőrséggel napi szinten együttműködő települési önkormányzatoknak, a polgárőr egyesületnek, civil szervezeteknek (vadásztársaságok, mederőr, mezőőr), akik segítsége nagyban hozzájárul a közbiztonság növeléséhez és ezzel együtt a bűncselekmények számának csökkenéséhez.

Dr. Bozsó Zoltán c.r.dandártábornok rendőrségi főtanácsos, rendőrkapitány részletesen beszélt a garázda jellegű magatartásról, garázda jellegű jogsértésekről és azok kezeléséről, illetve a Tura Város kül- és belterületén lévő lakatlan ingatlanokban történt lopás, rongálás, vagyon elleni bűncselekmény több hónapos késéssel történő bejelentéseivel sajnálatos módon már a rendőrség nem tud eredményes nyomozást lefolytatni.

Továbbra is alapvető feladat a pozitív látásmód erősítése, a rendőri jelenlét által a biztonságérzet növelése a munkatársak állampolgár-barát hozzáállásával. A lakossággal történő folyamatos kommunikáció és kapcsolattartás fontos eszköze a rendőrség munkájának a bűnüldözés során. Mint eddig is, a jövőben is kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekek és az időskorúak védelmére. Folyamatos a szóra-

kozóhelyek nyitvatartási idejének ellenőrzése, mely elsősorban a közelben lakók nyugalmát igyekszik biztosítani, egyúttal az éjszakai vandalizmus visszaszorításának egyik lehetséges eszköze. Továbbra is él az Iskola Rendőre program. Dr. Bozsó Zoltán c.r.dandártábornok rendőrségi főtanácsos rendőrkapitány a jövőbeni tervek között említette a szórakozóhelyek fokozott ellenőrzését az éjszakai rendzavarások és rongálások elkerülése érdekében.

Juhász Sándor alpolgármester úr megköszönte a Rendőrség munkáját, elmondta, hogy a folyamatos és láttható szolgálat ellátásnak köszönhetően javult a közbiztonság. Kihangsúlyozta, hogy a Tura KMB Alosztály a jövőben is - ahogy a kezdetek óta - számíthat a városvezetés támogatására. Meglátása szerint egy rendőrség felállítására még hatékonyabban szolgálna a bűnüldözési és bűnmegelőzési tevékenységet, ahol a kmb-s kollégák mellett egy állandó járőrszolgálat is segítené a munkavégzést, egyúttal erősítené a lakosság biztonságérzetét.

T.A.

VIGYÁZZUNK EGYMÁSRA!

A 2014. évben bekövetkezett személyi sérüléssel járó balesetek esetén a baleset érintettjei közel 3,4%-ban gyalogosok voltak.

A hatályos KRESZ értelmében kijelölt gyalogos átkelő-helyen a járművel a gyalogos részére elsőbbséget kell adni. Ahol a gyalogosnak elsőbbsége van, járművel csak fokozott óvatossággal és mérsékelt sebességgel szabad megközelíteni, felkészülni arra, hogy elsőbbségadási kötelezettség a jármű vezetője teljesíteni tudja.

Amikor járművet vezetünk, ne vezessünk megszokásból, mindig kipihenten ülünk a gépkocsiba, időben induljunk el, hogy ne kelljen rohannunk.

Ne feledje! Mindig vezessen figyelmesen, körültekintően!

Gödöllői Városi Baleset-megelőzési Bizottság

**Csak egy lépés a biztonság,
ne kockáztasson!**

A BALESETEK ELKERÜLHETŐEK

2012-ben a közúti közlekedési balesetben megsérült 2365 gyalogosból 901 saját felelőtlenségének áldozata. Ne keljen át szabálytalanul az úttesten, és ha elsőbbsége van, akkor is győződjön meg az átkelés veszélytelenségéről.

NE FELEDJÉTEK AZ ÉVFOLYAMTALÁLKOZÓT!

MEGHÍVÓ

Kedves Évfolyamtársunk!

2015. október 31. -re, az 1969-ben végzetek részére, egy közös évfolyam-találkozót szervezünk. Tudjuk, vannak olyan osztályok, amelyek külön-külön szeret éjtették kisebb vagy nagyobb rendszerességgel osztálytalálkozóknak, de vannak olyanok is, akik nem. Az idén legtöbbször betöltöttük a 60. életévünket, s van, aki már túl is lépett rajta. Akárhogy is vesszük, ez egy élet, és mi mindannyian egy nemzedéket alkotunk.

Mi vagyunk az ún. **"Ratkó-nemzedék"** vége. Mi egy turai nemzedék vagyunk. Turára születünk, itt nőtünk fel, közös életünk emlékei turaiakká tesznek minket. Emlékezz a napfényes iskolai délelőttökre, a havas téli délutánokra, az újat hozó őszeleji napokra, vagy a forró nyarakra! **Kérünk, tedd félre erre a napra a gondjaidat, a "bot-csinálta" kifogásokat! Szervezd úgy az életed, hogy találkozhass velünk, találkozhassunk magunkkal, legyünk még egyszer így hatvan évesen újra együtt, ha csak néhányórásckára is!**

Köszönjük Neked, köszönjük Nektek!

Aki olvassa, adja tovább!
Jelentkezzenek a szervezőknél, figyeljétek a **Facebook** közösségi oldalt is!

A szervezők:
Cserháti István 8. C
Kajtor Péter 8. C
Tel: 06-20-264 4705
Pecze Erzsébet 8. A

MAGYAR OKOSTELEFONOS ALKALMAZÁS MENTETTE MEG AZ ELKÁBITOTT LÁNYT

A **„Kezedben a biztonságod”** elnevezésű alkalmazás nemrég szó szerint megmentett egy 16 éves lányt, akinek valószínűleg drogot kevertek az italába. A kába lány még telefonálni is képtelen volt, de az alkalmazás erre is fel van készítelve.

Egy szabadtéri fesztiválon kábították el a 16 éves kamaszlányt, ráadásul olyan gyorsan, hogy a szer miatt telefonálni sem volt már ideje. Az említett alkalmazás azonban működött, riasztotta a lány szüleit, akik időben cselekedhettek.

A magyar fejlesztésű, ingyenesen letölthető alkalmazást (www.kezedbenabiztonsagod.hu) pontosan azokra az esetekre találták ki, amikor az áldozat a támadó, vagy a drog miatt már nem képes feloldani a telefonja billentyűzárát, tárcsázni a rendőrséget, és elmondani, hol van, és mi történt vele. A riasztáshoz elég néhány-szor megnyomni egymás után a bekapcsoló gombot, vagy kirántani a fejhallgatót, és az app máris küldi a riasztást, és az áldozat pontos helyét a beállított számokra, ami lehet a rendőrség, családtagok, de barátok is.

Az alkalmazásnak más funkciója is van: akár egyedül hazajáró iskolásoknak is segíthet, akik az elindulás pillanatában hazaszólnak, inentől kezdve pedig a szülők egy térképen követhetik nyomon a gyermek útját.

Forrás: Hirado.hu

Tisztelt turaiak, kedves olvasók!

Szokták mondani: a változás jó. Én azt gondolom, hogy ez nézőpont kérdése. Kicsit nehéz volt az utóbbi pár hónap a szerkesztőség életében, de remélem, hogy ebből Önök semmit - vagy nagyon keveset éreztek.

Több mint két év közös munka után néhány héttel ezelőtt köszönt el tőlünk Szendrei Judit kolléganőnk. Fiatal, életvidám, temperamentumos személyisége üde színfoltja volt a Turai Hírlap szerkesztőségének. Ezúton kívánunk

neki sok sikert szakmai és magánéletében egyaránt.

Takács Pali bácsi szintén elköszönt tőlünk a nyáron, tragikus hirtelenséggel történt halála - reméljük, az ő örök nyugalma. Személye pótolhatatlan és ez így van rendjén. Követni lehet őt, tanulni lehet példájából, életéből, munkásságából, de pótolni ... nem lehet. Másképpen jól csinálni viszont lehet.

Szénási József újságíró kollégám több éve tagja szerkesztőségünknek. Ószintén remélem, hogy ez továbbra is

így marad. Farkas Ákos a fiatal generáció képviselőjében nemrég csatlakozott hozzánk, dinamikus, ízes, magával ragadó írásaival már találkozhattak.

Nagy örömmre a nemek aránya is kiegyenlítődik, hiszen csatlakozott hozzánk Boda-Tóth Mária is. Ismerjék meg új kolléganőnket és fogadják szeretettel.

Bízom benne, hogy megújult, felfrissült csapatunk tevékenysége az Önök legnagyobb megelégedésére szolgál a jövőben, forduljanak hozzánk továbbra is bizalommal.

T.A.

Boda-Tóth Mária

Körülbelül 6 éves lehettem mikor nagymamám ölében ülve először énekeltem a Turai Nagyboldogasszony Templomi Énekkarban halandzsázva mondv a szövegeket. Többek között ez az első emlékem Turáról. Meg persze a nála eltöltött nyarak, karácsonyi angyalkolbászok és a húsvéti „fújnemszeretembüdoöskölni” illata.

Azóta a halandzsázás elmúlt, a lelkesedés nem; így ha tehetem ma is szívesen énekelek az énekkarban. Tura mindig is az otthonom volt. Születésemtől kezdve Gödöllőn élttem és tanultam, de minden egyes hétvégét itt töltöttem. Ott otthon, itt itthon voltam. Miután testvéreimet követve csatlakoztam a Turai Ifjúsági Néptáncsoporthoz, már a baráti köröm is inkább ide kötött. Székesfehérvárra mentem továbbtanulni, itt végeztem a Kodolányi János Főiskolán mint angol nyelv-és irodalomtanár valamint kommunikáció szakos bölcsész. A diploma megszerzése után főleg angol tanítással foglalkoztam többek között itt is. Megtaláltam a páromat, aki szintén turai. Férjhez mentem, szültem három gyönyörű gyermeket és idén végre hivatalosan is turai lettem nem csak a szívemben.

Fontosnak érzem, hogy az olvasókhöz eljusson minden olyan lehetőség, program, ami Turát és a turai életet tartalmazza, színessé teheti. Céloom, hogy kisgyermekes és egyben nagycsaládos anyaként olyan nézőpontot mutassak meg a Turai Hírlapon keresztül, ami Tura lakosságának nagy részét érintheti.

Boda-Tóth Mária

„Kézilabda az iskolában”

A Magyar Kézilabda Szövetség 2013. szeptemberében indította el a fenti címmel fejlesztő programját. Előbb 50, majd a 2014-es tanévben 90, idén pedig már 120 általános iskola kapcsolódott be a projekt-munkába. Az induláskor a cél az volt, hogy a testnevelők az MKSZ szakmai anyagai alapján építsék be a kézilabdázást a testnevelési órák anyagába, ezzel szélesedjen a kézilabdázás társadalmi bázisa. Ha a kézilabdázás megjelenik a délelőtti órákon, akkor délután még hatékonyabban lehet dolgozni a gyerekekkel, ezáltal a fejlődés is felgyorsul. Sikeres pályázat útján a mi iskolánk is bekerült ebbe a programba.

Erről kérdeztem Horváth Zoltán testnevelőt.

Tudhatnánk-e valamit az előzményekről?

Meglátogatott bennünket Majoros Gusztáv szakfelügyelő, és az előzetes helyszíni szemle után, a meglévő tárgyi feltételek alapján, alkalmasnak találta iskolánkat arra, hogy benevezzünk a Kézilabda Szövetség programjába.

Milyen helyi elképzeléseid vannak ezzel a pályázattal?

Hosszabb távon szeretnénk, ha ez a sportág is létjogosultságot nyerne Turán. Célunk: a kézilabdaélet felélénkítése az utánpótláson keresztül, s a kézilabdacsoporthoz létszámának a gyarapítása.

Mennyire fontos számokra a tehetséggondozás?

Azt gondolom, a szakember számára nagyon fontos a helyi tehetségek felismerése, felkarolása és segítése kézilabdás pályafutásuk elindításában. Különösen szívügyem ez a sportág.

Milyen célcsoporttal foglalkozol? Kikből lesznek „a jövő reménységei”, ahogymondani szokás?

A program az 1-8. évfolyamra terjed ki. Mi a 3-4. osztályosok számára indítottunk „szivacskezilabdát”, de vannak 5. osztályosaink is programon kívül. Főleg lányokra gondoltunk, mert nekik kevesebb a sportolási lehetőségük.

Milyenek a tárgyi feltételek, ill. várható-e ez ügyben valamiféle eszközbővítés?

A kézilabda alapvetően teremsport. A mi tornatermünk sajnos, nem szabványméretű. Nagy szüksége lenne nem csak az iskolának, hanem a városnak is egy tornacsarnokra, és akkor még a minden napos testnevelésről nem beszéltünk. Ezt leszámítva, azért megkezdtük az edzéseket. Várhatók majd szivacskezilabdák, 2 db hozzávaló kapu és egyéb sporteszközök is.

A lelkesedés, a lányok hangulata- úgy láttam -kitűnő. Hajrá Tura, hajrá Hevesy!

Új munkatársaink

A nyári, nagy felújítások után ismét kitarja ajtaját a könyvtár is az olvasók előtt, és aki fogadja őket, az nem más, mint **Laurinyecz Ágnes**, könyvtáros. Ő Gödöllőről érkezett hozzánk pályakezdő fiatakként. Az ELTE Bölcsészettudományi Karán végzett Informatikus-Könyvtáros alapképzést, majd a Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Karán Kommunikáció- és Médiatudomány alapképzést. Egy évet dolgozott a Magyar Posta Zrt. Szakkönyvtárában. A gyakorlati idő alatt több szakkönyvtárban is dolgozott, ahol szerteágazó tapasztalatokat szerzett mind a könyvtári állománnyal, mind a felhasználókkal kapcsolatban. Itteni céljáról így vall: „Szeretném az iskolásokkal megszerettetni az olvasást. Pályakezdőként sok lehetőséget és kihívást látok az iskola könyvtárában és az olvasóközösségben is.”

Szeretném bemutatni főállású iskolapszichológusunkat **Egri Zsuzsanna** személyében. Korábban a Galga mentén látott el iskolákat, jelenleg Tura, Bag és Galgamácsa településeken nyújt segítséget a felnövekvő generáció számára az általános iskolákban.

Eddigi életútját végigkísérték a gyermekek, dolgozott óvodai- iskolai-, gyermekotthoni vezetőként egyaránt. Munkája során foglalkozott értelmi-, látás-, ill. beszédfogyatékos emberekkel. Példaképe: Marácz Ernő, aki az iskolapszichológiával valószínűleg egy életre „megfertőzte”. **Az iskolapszichológusi munkája mellett magánrendelését is igénybe lehet venni gyermekeknek és felnőtteknek egyaránt.** Gyermekeink ellátásában a következő elsődleges területeken tud segítséget nyújtani: szorongás oldása, viselkedés- és magatartás zavarok kezelése, tanulási zavarok kezelése, személyiségfejlesztés és játékterápia. A gyermekek kezelése egyéni és csoportos formában történik.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A Turai Tanulókért Alapítvány köszönetét fejezi ki azon személyeknek, szimpatizánsoknak, akik gondoltak ránk az adójuk 1%-ának felajánlásánál! Idei bevételünk így **411 733 Ft**-tal gyarapodott.

A PAPIRGYÚJTÁS EREDMÉNYE

Éves tervünknek megfelelően, szeptember 15-én papírgyűjtésre került sor. Összesen: **11 234 kg** papírt hoztak be a szülők és a gyerekek. A lenti táblázat az első tíz helyezettet mutatja. A koordinátor Jenei Csabáné volt. Köszönjük az osztályfőnökök, a Tabán úti nevelők, Bertókné Kurucz Ildikó, valamint Kis Gábor ig.h segítségét!

1.	2. c	1194 kg /alsó tagozat/ és
	7. a	1026 kg /felső tagozat/
2.	3. a	813 kg
3.	1. c	704 kg
4.	4. d	599 kg
5.	6. b	583 kg
6.	2. a	542 kg
7.	4. b	519 kg
8.	5. c	518 kg
9.	5. b	490 kg
10.	2. b	481 kg

A Bóbita Alapítvány és a Kastélykerti Óvoda hírei

MILTIÁDESZ-BÉRLET az óvodásoknak az Operaház gyermek-előadásaira

Körömdi Miltiádesz folyamatosan szívén viseli óvodásaink sorsát. Augusztusban újabb 2.000.000 Ft-ot adományozott a Bóbita Alapítványon keresztül óvodánknek kulturális programok megvalósításához. 52 jelentkező gyermek számára vásárol-

tunk bérletet az Erkel Színházba, a következő gyermekeknek szóló előadásokra: *Parázsfuvolácska, Leander és Lenszirom, Hófehérke és a hét törpe*

Az utazás busszal történik, szülői és óvónői kísérettel. Miltiádesz úr 92 éves, de a mai napig aktív operarajongó, Ő is részt vesz majd a programon.

Idén nyár végén megújult játékok teszik még szebbé az egyébként is szép udvarunkat:

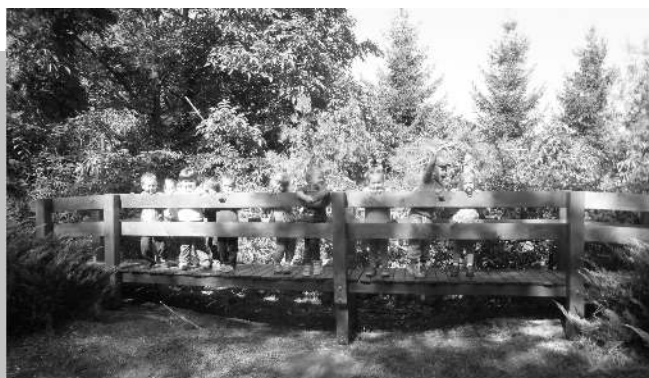
- A Bóbita Alapítványnak köszön-

hetően új hajó került a kisudvarba, 1.360.000 Ft értékben. Az új játékszer megfelel a kötelező szabványoknak, balesetvédelmi szempontból bevizsgált, minősített eszköz, amely a mozgásfejlesztés mellett a kalandjátéknak, képzeletük, fantáziájuk, kreativitásuk fejlődésére is hat.

- Mészáros Attila egyéni vállalkozó által adományozott faanyagból Csapó András apuka készített hidat a hajó mellé, hogy teljesebb legyen az élmény, gyermekink nagy öröme. Köszönjük szépen!

az új Hajó

az új Híd

A népmese napja

Benedek Elek születésének évfordulóján, szeptember 30-án ünneplik immár 11. alkalommal a magyar népmese napját Magyarországon és a határon túl. Óvodánk hagyományai közé tartozik, hogy csatlakozunk az ünneplőkhöz. Pintér Zsolt és Bukovics János mesemondásával, dramatizálásával csodálatos élményt szerzett gyermekeinknek. Köszönjük!

A mesélés és a népmese fontosságáról ajánljuk a szülők figyelmébe Füzesséry Anikó pedagógus-meseíró gondolatait: „Bárcsak lenne valaki, aki megmondja nekünk, hogyan kell helyesen nevelni gyermekünket! Bárcsak lennének univerzális, mindenki számára használható "receptek"! Mit tegyünk, hogy ebben a világban is értéket adhassunk nekik? Hogy megértessük, mi a rossz és mi a jó? Hogy minden

élethelyzetre találjunk tökéletes választ, amit átadhatunk a gyerekeknek? Meséljünk hát nekik, s ha csak időnk, kedvünk engedi, fejből, ami további különlegességgel tölti meg a mesét: létrejön a mesélési és a mesehallgatási transz, egy semmivel sem pótolható kapcsolat mesélő és hallgató között. Amikor előszóban, szemtől-szemben mesélünk, gyermekünk egy pillanat alatt belép a mesei térbe, elképzele magát valamely szereplő bőrében, vagy valamely állomáson. Ez nyújt neki segítséget, ha elakadt problémájában, hiszen a hős útját bejárva ő maga is megoldásra talál, anélkül, hogy a mesét értelmezni vagy magyarázni kellene. Ezt a kincset köszönhetjük tehát nagy székekly mesemondónknak!"

Boldog születésnapot, Benedek Elek! Boldog születésnapot, Mese!

Bukovics János mesél

Pintér Zsolt mesél

ZÁNKA

Erzsébet- tábor - 4. a osztály - 05.25-27.

Ez év elején, januárban jelentkezünk az Erzsébet-program keretében meghirdetett **Tavaszi kirándulás** című pályázati felhívásra, amelyet meg is nyert osztályunk. A gyerekek öröme óriási volt, márciustól nagy szervezés vette kezdetét, hogy minden összeálljon a májusi kirándulásra.

Pünkösöd hétfőjén, kora reggel, izgatott kis gyereksereg várakozott az állomáson a még jobban izguló szülőkkel együtt, hiszen sokan életükben először indultak el családjuk nélkül több napra. A vonattal való utazás, a metrózás igazi élményt jelentett a gyerekek számára.

Az Erzsébet- tábor Zánkán, a Balaton-felvidék igazán festői környezetében fekszik. A szépen felújított nyári épületekben 3-8-10 ágyas, fürdőszobával ellátott szobákban szállásoltak el bennünket. Az ellátásunk színvonalas volt. A hűvös időjárás ellenére színes programot valósítottunk meg: hajóztunk a Balatonon, kirándultunk Tihanyba, kisvonatoztunk, fagyiztunk, sokat sétáltunk a vízparton, jókat játszottunk, rengeteget nevetünk, még népi táncot is tanulhattunk. A gyerekek nagyon rendszeresen viselkedtek, senkivel nem volt gond a kirándulás alatt. Élményekkel gazdagodva érkeztünk haza szerdán délután.

Köszönet mindenkinek, aki hozzásegítette az osztályt ehhez a szép élményhez: a gyerekek szüleinek, a szervezésben rengeteget segítő Szmk-s szülőknél, Sápiné Lukács Juditnak, Albertné Tóth Magdolnának, Barnáné Sümegi Juditnak, Géczy Zoltánénak, Krisztiánné Csuka Erika kollégámnak.

Támogatók: a Turai Tanulókért Alapítvány-Tusor Erzsébet igazgatóasszony, Tura Város Önkormányzata-Marosvölgyi János alpolgármester úr, Szaszko-Méhész, 2000 Mester üzlet, Saska József Gumiszerviz, Virágstúdió Kft., Baranyi & Fiai Kft., Bácskai Elemér, Tekker Kft, és még néhány felajánló. **Köszönjük!**

Szilágyiné Sente Valéria osztályfőnök

a Tejúton

2015. szeptember 4.-én pénteken a Galgamenti Mezőgazdasági Kft. nyílt nap keretében látta vendégül a környékbeli iskolák alsó és felső tagozatos nebulóit, mintegy 200 diákot és kísérőit.

Tóth István elnök köszöntötte a vendégeket. A gyerekek megismerték a „tejutat”, vagyis mi történik a tejjel, amíg a tehéntől dobozba, majd az üzletek polcaira kerül, megtudhatták, hogy mit jelentenek a dobozon található jelölések, külön figyelmet fordítva a Magyar Termék emblémájára is. Nem maradhatott el a friss, igazi tehéntej és a Túró Rudi kóstolója, a finomságok pillanatok alatt „gyerekszáj”-ra leltek. S ha már gyerekszáj, mosolygós: „Hmm, ez a tej nem is olyan rossz!” „Nagyon finom!” „Sokkal jobb, mint a bolti!”

Az állattartó telep bejárása és az állatok látogatása zajos sikert aratott minden érintett részéről. Mehemed és a tehének meséje jutott eszembe, amikor láttam, hogy a bocik ugyanolyan rémült és kikerekedett szemmel nézik a feljűk özőnlő gyereksereget, mint a gyermekek őket. A kíváncsiság hamar úrrá lett az első pillanatok bátortalanosságán és egyre több érintés, simogatás, barátkozás alakult ki.

Jókedvű, vidám osztályok köszönték meg a vendéglátást és a finom kóstolót - és bizony, volt akinek „a bajuszán meg ott látszott a vaj!”

T.A.

Fotó: Csintalan Zoltán

„Látni is tanulni kell...” /Ancsel Éva/ NYÁRI ALKOTÓTÁBOR 2015

A Tabán úti iskola hangulatos környezetében, június 29-július 3-ig, immár nyolcadik alkalommal került megrendezésre a nyári alkotótábor huszonöt fő részvételével.

A természet szemléletű foglalkozásokon a klasszikus technikák elsajátításán keresztül, a látvány mögött rejlő mélyebb összefüggések megismerésére és művészi kifejezésére

tevéődött a hangsúly. Az alkotói folyamat során az életkori sajátosságok figyelembe vételével, kiemelt fontosságot kapott a gondolatiság, a szellemi és mentális tartalom, valamint az ehhez adekvát módon kapcsolódó egyéni kifejezőmód. A kellemes alkotói légkörben szép, igényes és tartalmas alkotások születtek.

Ádám Anita foglalkozás vezető

NYÁRIDÉZŐ

Az első kézműves napközis táborunk 2007-ben került megrendezésre a Falumúzeumban. Azóta töretlenül minden évben a turai búcsú előtti időszakban öt napra összegyűlik 25-30 gyermek, akik különböző kézműves technikákkal ismerkednek. A remekbe-szabott alkotások beépülnek abba a mesedramatizációba, amit a táborzárón mutatnak be a gyerekek. Ebben az esztendőben a rongyszövés, fonással, agyagozással, korongozással, növény szövés, hangszerkészítéssel, festéssel, szögnyomdázással, nemezeléssel, bőrózéssel készült munkák - a Parasztbibliát is segítségül hívva - egy teremtéstörténetben elevenedtek meg.

Kézműves napközis gyermektábor a Falumúzeumban Tura - 2015. augusztus 10-14.

Fotó: Bartók Béla Műv. Ház és Könyvtár, Csilla Fotó

A Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár állandó munkatársai és a középiskolai közszolgálatot teljesítő segítők mellett két stabil pillére van táborunknak: Dolányi Anna Nusi kézműves szakoktató és Seres Sándorné Mari-ka néni falumúzeumi gondnok személyében.

A gyerekek oly módon is ismerkedtek a helyszínt adó tájházunk gazdag néprajzi gyűjteményével, hogy lehetőségük volt kiválasztani kedvenc tárgyukat, amelyről rajzot, fotót és tárgyleírást készíthettek. A Galga parton szakember vezetésével tett sétánkon hasznos „gyomnövényekről” hallgattak ismeretterjesztő előadást, s a választott fajkból préselhettek és növény szövött képeket csináltak. De a táborzáró kiállításon képereteket, tálak, kis szőnyegek, könyvjelzők, karikásostorok, dúdulók, pólók is sorakoztak szemet gyönyörködtetően. Mind-mind Nusi néni vagy egy-egy jeles vendég szakember útmutatásával készültek.

A nyári forróságban nemcsak a locsolócsővel permetezett hidegvízzel, limonádéval, hanem a polgármester úr által több alkalommal küldött fagyalattal is hűsíthették magukat a táborlakok. Szabadidőben pedig hódított a méta és a közös éneklés.

Köszönet a támogatóinknak, akik a napi háromszori étkezésünket tették változatosabbá felajánlásaikkal, finom péksüteményekkel, gyümölcsökkel, fagyival: Tura Város Önkormányzata, Domoszlai Pékség, Friss Cipő Plusz Kft., Kurucz Mihály és családja, Marosvölgyi János és családja. Köszönet Csörgi Mária Manyi óvó néninek és Dobsi Barbarának az egyedi tábori pólók készítéséért, Maczkó Máriának a csodálatos dalok tanításáért. Köszönet Gólya Petinek a mese zenei kíséretéért és Gólya József Lobynak és családjának a bográcsos táborzáró lakomáért.

Seres Tünde táborvezető

1963 érettségi előtt 17 évesen

Petrovics Sándorné, Domonkos Márta

Petrovicsné Márta néni - ahogyan Turán hívják, akiket tanított - a második világháború vége után egy évvel született a Péder nevű pici, alig 400 lelkes faluban. Az Abaúj-Torna megyei falucskát szintiszta magyar településként a történelem hol ide, hol oda sodorta. Az Árpád kortól 1920-ig Magyarországhoz, 1920-38 között Csehszlovákiához csatolták, 1938-tól Magyarországhoz, majd 1945-től megint Csehszlovákiához csatolták. 1993. január 1-től pedig egy újonnan létrejött ország, Szlovákia része lett. Ennek ellenére mindig megőrizték identitásukat, vallásukat, összetartozásukat, ami mindig is jellemezte a községet.

Petrovics Sándornéval a szülőfalujába indulunk múltidézésre abba az időbe, amikor még Domonkos Mártaként meg sem fordult a fejében, hogy egyszer a Galgamente legnagyobb településére, Turára kerül a Felvidékről. Petrovicsnéval a gyerekek Márta nénijét nem is kell látni csak elég a jellegzetes hangjára figyelni, és ezt meghallani és máris tudja mindenki, ez a tanító néni. Ízes palóc beszéde gyerekkorától megmaradt, igaz egy kicsit megkopott már, de még mindig szépen szól.

A Péder nevű településen - ahol nem volt egyszerű az élet a második világháború után főként magyarként Csehszlovákiában - miképpen emlékszik vissza a gyerekkorára?

Az édesanyámat Csizmár Ilonának, az édesapámat pedig Domonkos Jánosnak hívták. Anyám Kassán volt cseléd egy orvos házaspárnál, értelmes, kitűnő jellemű asszony volt, olvasott, művelt annak ellenére, hogy hat elemije volt. Édesapám kovácmester volt és emellett földműveléssel foglalkozott, mint akkor mindenki. A ház körül mindig volt disznó, tehén, nyulak, tyúkok, csirkék. Nem voltunk gazdagok, de nem is tartoztunk a legszegényebbek közé, szóval elvultunk. Ebben a pici lakóhelyen a falusi embernek a föld volt a mindene. A második világháború után az 1950-es években körülbelül 300-an éltünk ott. Ez tiszta magyar falu volt a háború előtt.

Mennyit érzékelt és értett meg abból gyerekként, hogy magyarként egy másik ország állampolgáraként kell élniük?

Az 1950-es években elindították a lakosság cserét, vagyis a kitelepítést. Az öregek nem értették, hogy miért is kellene innen a szülőfalujukból elmenniük. A szüleim Magyarországon születtek. Amikor Csehszlovákiához csatolták ezt a részt, aki nem vallotta magát szlováknak, azt kitelepítették. A szüleim is a kitelepítési listán voltak. Apám ekkor megrakott egy nagy zsákot búzával és elvitte a bírónak és ezzel lett lekenyerezve. Majd vizsgáznunk kellett szlovák nyelvből. Anyám egy mukkot sem tudott tótul, ennek ellenére maradhattak. A szomszéd férfi bácsira emlékszem, igazi kackiás bajuszú magyar ember volt. Neki is mennie kellett egy vizsgáló bizottság elé. Felszólították, hogy mondjon ő is valamit szlovákul. Erre feljűk fordult és azt

mondta: -Le vagytok sz...a! Egymásra néztek a bizottság tagjai és rögtön aláírták, hogy megfelelt és mehetett haza, nem kellett a szeretett faluját elhagynia. Volt nagy nevetés, amikor ezt elmesélték otthon mindenkinek. Mi gyerekek ebből nem sokat érzékeltünk. Együtt jártunk az iskolába a szlovák gyerekekkel, semmi bajunk nem volt egymással. Érdekes volt, hogy mennyire összetartó emberek éltek itt.

Az összetartás miben nyilvánult meg?

Emlékszem, pici lány voltam, amikor szüleim építkeztek. Egyszer csak a falu végéről jött egy Gábor nevű kis fiúcska, nagy kapa volt a vállán és azt mondta: -János bácsi gyűttem segíteni maguknak! De hát nagyobb volt a kapa, mint maga a gyerek. Ott, ha valaki építkezett az egész falu ott volt segíteni, az akkor természetes volt. Nem kellett senkit sem kérni erre, mégis az egész falu apraja-nagyja ott volt minden munkánál. Óriási összetartó erő volt ez akkoriban.

Önöknel a családban mennyi gyerek volt?

Három lány született apám nagy bánatára. Fiút szeretett volna, aki tovább viszi a nevét. Két nővérem volt. A legidősebb Ilona és középső nővérem Kornélia, akit csak Nelli-nek hívtunk és én a legkisebb leányzó Domonkos Márta. Érdekes volt a családban is nemzetiség kérdése. A legidősebb nővérem személyi igazolványába az volt írva, hogy nemzetisége magyar, állampolgársága szlovák. A középső nővéremnek az volt bejegyezve, hogy nemzetisége szlovák, állampolgársága szlovák. Amikor én lettem soron, akkor már megint volt egy kis politikai enyhülés és nekem az volt megint beleírva, hogy nemzetisége magyar, állampolgársága szlovák.

A vallásukat szabadon gyakorolhatták, abba nem szóltak bele?

Vasárnap szépen felöltöztünk és mentünk a templomba. Nálunk a faluban református és katolikus vallásúak voltak. Apám református, anyám katolikus volt. A legidősebb nővérem református, a középső katolikus és pedig református vagyok. Amikor a legidősebb lány megszületett nem volt megkötés, hogy milyen vallású legyen, de apám református volt így ő az lett, amikor a középső lány született 1942-ben, háborús időszak volt, reverzálist kellett kötni (írásba foglalt ígéret) a gyerek születése

Márta néni első osztálya, 1972

igazgató-helyettesként

a 7 éves Domonkos Márta

szülei a nővéreivel

Vidák Pali jobbról a negyedik, alsó sor

előtt, ha lány az anyja vallását kapta, ha fiú az apját. Így a közepe katolikus vallású lett. Az ünnepeinket ez nem befolyásolta. Szép ünnepeink voltak. Karácsonkor aranypapírba csomagoltuk a szaloncukrot. A papírt nem lehetett kidobni, a könyv lapjai közé tettük, hogy szép sima legyen, mert ez kellett jövőre is. A szaloncukrot is otthon készítettük.

A szegénység mennyire volt gyerekként érzékelhető, kézzelfogható Önöknek?

En mindenben benne voltam, néptáncoltam, társas táncoltam, szavaltam, énekkarra, tanulmányi versenyekre jártam. Gyönyörű táncos ruháim voltak, amiktől egyszer meg kellett válni. Volt egy időszak, amikor gimnáziumba jártam, hogy olyan szegénység volt, hogy nem lehetett kapni még zsírt sem. Magyarországra át lehetett jönni, mert útlevelünk az volt. Én jó táncos voltam, a szép ruháskáimat a legidősebb nővérem egyszer összepakolta egy bőröndbe és elvitte a miskolci piacra, eladta és annak az árán vett zsírt. Szűkös élet volt az ötvenes évek végén. Cseréltek egymás között az emberek, hogy hozzájussanak alapvető élelmiszerekhez. Ez a mai gyerek számára már elképzelhetetlen. De később már az élelmiszer beszerzése nem jelentett gondot.

Térjünk vissza egy kicsit az általános iskolához. Az iskola megmaradt magyarnak, vagy az is szlovák lett?

Amikor Nelli nővérem iskolaköteles lett, az iskola már szlovák volt. Elsőbe már délelőtt és délután is jártak iskolába. Délben mentek haza a tehenek, velük a gyerekek is ebédre, majd újra vissza a padba tanulni. Apám várta a tehenet, az jött is haza, de Nellike nem! Kérdezte a gyerekeket: -Nellike hol van? Bezárta a tanító néni, mert nem tudott olvasni! Apám - kezében az ostonnal - megindult megkeresni a kislányát. Nem bántotta, de kiosztotta a tanító néni, Nellit meg hazavitte. Persze, hogy nem tudott olvasni, hiszen szlovákul kellett és nem magyarul. A nővérkémet betették az utolsó padba. Ez így is maradt egy darabig, amíg változás nem következett be. A falusiak kijárták, hogy legyen magyar iskola.

A legkisebb Domonkos lány, Mártika más ide járt iskolába?

Az iskola ott helyben volt a faluban, így a járási vezető bejegyeztet, hogy legyen magyar iskola. De azt mondták csak akkor, ha szereznek magyar tanítót. A szomszéd falu postamesterének volt egy óvónő felesége. Azt rábeszélték, hogy jöjjön Péderbe tanítónőnek. Így lett Elízke néni a falu tanítónője. Nellike itt tanult, én meg a hucicája 4 és fél évesen mentem vele. Mivel nem volt óvoda, beültem én is a padba tanulni a többiekkel. Igen ám, de jött az év vége és mindenki csinosított a szép ruháját a bizonyítványosztásra. Mondja édesanyám az apámnak: -Te János, ezzel a Mártával kéne valamit csinálni, mert készülődik, hogy megy ő is a bizonyítványért. Akkorában nálunk valamennyi koronát kellett fizetni a bizonyítvány kiállításáért. Apám felvette az ünneplő ruháját és elment Elízke nénihez. Drága

tanító néni - mondta neki, - valamit kellene csinálni Mártával, mert nagyon készülődik és nagy család lesz számára ez az év vége. János bácsi ne aggódjon, megoldjuk ezt is. Kiállította a bizonyítványt részemre, ami szerint majdnem mindenből kitűnő lettem és egyvalamiből lett kettesem. Így kaptam meg életem első bizonyítványát öt évesen, úgy hogy még is nem jártam iskolába. Igaz az A4-es papír másik felét át volt húzva, hogy ez érvénytelen, de akkor nagyon boldog voltam, hogy én is iskolás vagyok.

A továbbiakban is kitűnő tanuló lett?

1952-ben kezdtem az első osztályt. Az első négy osztályt itt jártam ki, kitűnően. Kötelező volt másodiktól szlovákul tanulni a tiszta magyar faluban. Ezek után mentem a körzeti, járási iskolába, Sepsibe. Én már busszal jártam, de előtte gyalog mentek a gyerekek ide, ami nyolc kilométerre volt tőlünk. Gimibe Sepsibe kerültem, kilenc osztályos iskola volt, de akik jók voltak, egy évvel előbb mehetek gimnáziumba. Így egy évvel előbb érettségiztem a többiekhez képest.

Gondolom nem volt kérdés, hogy a következők a főiskola!

Éz valahogyan természetes volt. Nekem nem volt teher az iskola, szerettem tanulni. Gimnázium után Pozsonyba kerültem egyetemre matematikát és ábrázoló mértant tanulni. Rendkívül nehéz volt, 37 fős csoportban egy szál magam voltam magyar. Szlovákul kellett mindent megtanulni és visszaadni a vizsgákon, még a politikai gazdaságtant is. Amikor vizsgáztam, az akkori tanárom azt mondta: -Előbb tanuljak meg szlovákul és aztán menjek vissza pótvizsgázni. Erre úgy megijedtem, hogy egészen hazáig „szaladtam”.

Mi lett a „hazafutás” és az elkeseredettség után Önnel?

Szerencsére otthon és környező falvakban elkezdhettem képesítés nélkül tanítani. Jászóban tanítottam, 19 évesen egy kilencedikes osztályban osztályfőnök voltam. Egyik szünetben jött az iskolaigazgató. Kérdezte, hogy hol van a napos tanár, miért nincs a gyerekek közt? Mondják neki az irodából, hát ott van Domonkos Márta ő a napos. Fiatal voltam, filigrán, észre sem vett a 15 éves lányok között. Matekot és szlovákot tanítottam ekkor. Én, szlovákot! Hát nem volt semmi. Amikor oda kerültem, már csak szlovák iskola volt, magyar nem. Körülbelül egy évet tanítottam így a környező településeken.

Gyerekként már tudta, hogy tanító lesz?

Kicsi koromtól kezdve tudtam, hogy tanító leszek. Egész kicsi gyerekként kezdve magam köré gyűjtöttem a kicsi gyerkőcöket és tanító néni játszottam velük. Később is az iskolatársaimnak segítettam mai divatos szóval korrepetáltam őket.

Ekkor már 19 éves fiatal lány volt. Az udvarlók is gondolom megjelentek a csinos Mártika körül, de mégis valamilyen kanyargós út, amin elindult az Turára vezetett! Mi volt az, ami ide hozta?

Természetesen a szerelem! Na de először nem azért jöttem ide. Annak idején volt a Magyar Rádióban egy műsor, aminek az volt a címe, hogy Miska bácsi lemezes ládája. (Nem

párjával Petrovics Sándorral • kollégákkal egy kis kikapcsolódás • utolsó osztály, 2005

tévedés, csak később lett ez leveles láda.) Padisák Mihály szerkesztő (Miska bácsi) a tinédzserek legjobb barátjává és bizalmasává vált. Akadt olyan esztendő, amikor tizenhét ezer levelet kapott, sokan írtak a határon túlról is. Én is írtam, hogy szeretnék levelezni valakivel Magyarországról. Mit ad Isten, Miska bácsi Turáról Lipták Katinak a címét küldte el nekem. Elkezdünk levelezni és egyszer eljöttem Turára meglátogatni Katit a hatvanas évek vége felé. Turán sem volt sok lehetőség, hogy hová üljön be az ember egy üdítőre vagy egy sütihez beszélgetni, így a Jóbarát vendéglőbe tértünk be. Egy szőke, göndör hajú vagány férfi állt ott bent a pultnál. Az én leendő páromat láttam ott, Petrovics Sándort. Ráadásul Turán egy tánczenekarban gitározott, hawaii gitáron is játszott és még szépen is énekelt! Egymásra néztünk és valamit akkor abban a pillanatban mindketten megérezünk. Szóba is elegyedünk ott és akkor, így jött az ismeretség. Levelezünk sokat, amiből barátság majd szerelem lett. 1969-ben jöttem ide Turára, mert fél évig eltartott mire a hivatalos papírokat beszereztem, hogy onnan elengedjenek, és itt befogadjanak. Ideköltöztem rögtön, ahol most élünk, a Zsámboki út 2. szám alá.

A szülei hogyan vélekedtek erről a kapcsolatról és arról, hogy Péderről Turára költözött?

A szüeim nagyon haragudtak ezért. Azt akarták, hogy ott maradjak. Édesanyám majdnem egy évig neheztelt rám. Először apám enyhült meg, az esküvőnkkor. Anyámnak sok gondja-baja volt, ekkor derült ki, hogy súlyos beteg és a legkisebb lánya is eljött onnan, ez még jobban elkeserítette. Amikor a Sanyi fiunk megszületett, akkor békélt meg velünk. Anyósom Kuti Julianna egy végtelenül szerény, jó asszony volt, apósom Petrovics Gyula kovácmester volt, velük éltünk együtt.

Az iskola szinte a házuk kapujában volt, innen egyenes út vezetett a katedráig?

Nem egyenes, egy kis kanyar volt benne. Amikor Turára kerültem, rögtön jelentkeztem, hogy az iskolában szeretnék dolgozni. Sanyi fiam 1970-ben született. Amikor két éves lett, jelentkeztem Jászberénybe a tanítóképzőbe. Család mellett tanultam, építkeztünk, gyereket neveltem, hajnalig dolgoztam és így diplomáztam le. Közben már tanítottam az Iskola utcában a Szász Anci néni féle iskolában. Akkor Szász Anci néni, Mezeiné Rózsika, Erdélyi Ági, és én tanítottunk itt a hetvenes évek elején. **Hogyan fogadták itt a felvidéki tanító nénit az izes beszédével?**

Nagyon jól, sőt mindenki azt mondta, ezt meg kell őrizni. A jászberényi főiskolába jártam 1974-ben, amikor gyermekirodalomból kellett vizsgát tennem. Egy magas, barna jóképű tanárember volt, aki vizsgáztatott, de ennek ellenére féltünk tőle, mert rendkívül szigorú volt. Amikor bementem hozzá vizsgázni, azt mondta, kérek egy elemzést a rút kiskacsáról. Összeszedtem a gondolataimat és elkezdtem beszélni, de a tanár úr az csak kérdezett és kérdezett és kérdezett, nem volt vége soha a vizsgának. Amikor hosszú idő után kimentem a folyosóra, a lányok azt kérdezték: - Márta mit csinált ez veled? Mit tudom én? - mondtam és nagyot nevtünk! Kiderült aztán, hogy miért is

beszélgetett annyit. Tetszett neki a hangléjtésem és a palócos kiejtésem. Azt mondta később, hogy ezt nem szabad feladni és milyen igaza volt!

A Park úti iskolában mikor kezdett el tanítani?

A diploma után ide kerültem. A Park utcában a kollégáim Domanné Chikán Zsuzsa, Polonkainé Mancsi néni, Királyné Kati néni, Patakiné Ibolya, Kardos Imréné, Tóthné Ili, Pásztorné Magdi, Kuthiné, Kuruc Ildi, Turán az iskolában különösen kedveltem Erdélyi Ágit, de Bárdyné Manyi néni, Pásztorné Piroska nénitől is sokat lehetett tanulni! Rendkívül jó kollektíva volt, kivétel nélkül mindannyian - mondhatom szerénytelenség nélkül - egyéniségek voltunk és vagyunk. Elnézést, ha valakit kifejtettem. Tiszteltük egymást és a gyerekeket is. Jó volt látni a fejlődésüket és azt, hogy milyen felnőttekké válnak.

Milyen felnőttekké váltak?

Azt gondolom, hogy mindenki tisztességes felnőtté vált. Külön öröm volt a számomra például Vidák Palika, akit én tanítottam négy évig, pici vékony gyerek volt, de rendkívül jó eszű. Egyszer a Palika apjával találkoztam, aki csak annyit mondott, két diplomája van már a fiamnak és ezt Önnek köszönhetjük. Vidák Pál ma már komoly mérnökember. Büszke vagyok rá, hogy én tanítottam. Például a telepről volt egy nagyon jó haverja a férjemnek „Vidák Bertalan” a Germán, aki kitűnő muzsikus, primás volt. Családi jó barátunk volt, akkor még nem tudtam, hogy egyszer az unokáját fogom tanítani.

Mennyi ideig tanított itt az általános iskolában?

Harminchárom évig tanítottam az Iskola utcában, a Park utcában és a Tabánban, ebből kilenc és fél évig igazgató helyettes voltam, 2005-ben mentem nyugdíjba. Kedvesen, szépen búcsúztattak el. Nem éltem meg jól, hogy nyugdíjba mentem. Akkor azt hittem, hogy „belehalok”. Két évig nem találtam a helyemet. Hiányoztak a gyerekek, a kollégák és hiányzott az, hogy a napi feladatok eltűntek az életemből. A párom is ez idő tájt hunyt el. De az élet rendje az, hogy meg kell találni benne a helyünket.

És megtalálta?

Most már igen! A napjaim úgy telnek, hogy sokat vagyok egyedül, mert a fiam a munkája miatt sokat van távol. Vagyis nem vagyok egyedül, mert a két kutyám itt van velem. Az idősebb nővérem él még, aki Sepsiben lakik. Nagyon ritkán jutok el oda. Itthon főzök, olvasok, és sok keresztretjtvényt fejtek. Polonkainé Mancikával sokat találkozunk, nagyokat sétálunk, beszélgetünk és nosztalgiázunk. Hála Istennek számtalan szép élményre tudunk visszaemlékezni. Arra is, hogy a férjemmel milyen jókat táncoltunk, amikor egyszer-egyszer elmentünk kikapcsolódni.

Akkor nem bánta meg, hogy anno „Miska bácsi levele” Turára irányította?

Semmit sem bántam meg! A szerelem hozott Turára, ami mellett azt a munkát végezhettem, amit szerettem. Sokan köszönnek rám és állítanak meg az utcán, beszélgetnek velem. Ezt én nagyon szeretem, mert azt jelenti, hogy emlékeznek rám. Tehát nem tudok mást mondani csak azt, hogy jó volt tanító néni lenni!

Itt is, ott is.

FEJEZTEK A TÁNCSCSOPORT NYÁRI PROGRAMFÜZETÉBŐL.

Művészetek Völgye, Kapolcs:

Az idén 26.-ik alkalommal megrendezett, 9 napon át tartó ösztönművészeti fesztiválon „Sobri Jóska balladáját” állította színpadra a csoport. Kísért a Zagyva Banda.

Sziget fesztivál:

Immár harmadik éve, hogy az együttes felkérést kapott a Sziget Fesztiválon való debütálásra, ahová idén mintegy 441 ezer látogató érkezett 91 országból világszerte, így ezen nemzetek vendégei is megtekinthették a magyar népművészet néhány gyöngyszemét. Augusztus 13-tól 16.-ig tartottak tánctanítást, viselet bemutatót, felvonulást a Zsinnyegők, valamint csütörtökön egy egész estés, teltházás táncházat a „fesztiválköztársaság” érdeklődő polgárainak.

Kapolcson a Művészetek völgyében • Fotó: Farkas Gabriella

Sziget fesztivál felvonulás

Művészetek Palotája, Budapest:

„A menyasszony szép virág...” nevet viseli az a galgamenti, javarészt turai lakodalmos hagyományokat bemutató matinéműsor, mely szeptember 27.-én került bemutatásra a Művészetek Palotájában. Mivel matinéműsorról van szó, a jelenlévők javarészt gyermekes családok és fiatalok. Az előadás szerkezete lehetővé teszi, hogy a néző jobban ráláthasson a cselekmények okaira. Az első részben Batyu, mint narrátor, folyamatosan kommentálja az eseményeket, helyenként megállítja az előadást. A gyermekek a színpadon beállhatnak a „nagylányok” közé karikázni, menetelni s közben még az énekeket is megtanulják. Ezen didaktikus jellegre azért van szükség, hogy a néző minél mélyebben láthassa, hogyan is lett a lányból asszony, s hogy a menyasszony érzései, hogyan fejeződnek ki a népművészet egyes elemeiben s hogy ezen elemeknek hol van a helyük a néphagyományban. Így a második részben, ahol már narrátor nélkül, teljes harci díszben folyik az előadás, a nézőtérén ülők már tudják, hogyan, mikor, miért ment ez így régen Turán. Rendezte: Farkas Zoltán „Batyu”, koreográfus: Szokolik Szabolcs. Közreműködött a Zagyva Banda és a Corvinus táncegyüttes.

Farkas Ákos

A Zsinnyegők Táncscsoport a MŰPA színpadán • Fotó: Kis Ferenc

„Megy a hintó, mégpedig vágatva, Mintha villám volna belefogva.”

(Petőfi Sándor)

Pásztor Zoltánnal beszélgettünk

Manapság már elképzelhetetlen az életünk motoros járművek nélkül. Pedig néhány évtizeddel ezelőtt még szekerekkel, lovas kocsikkal, a hintókkal jártak-keltek az emberek. Egy jó kocsit, hajtót mindig nagy megbecsülés övezett, a lovak és a díszes hintó pedig vonzotta az elismerő tekinteteket. Ez mai modern, elgépiesedett világunkban - a XXI. században is így van. A fogathajtás nehéz és bonyolult tudomány, ismerni kell a hintó felépítésétől kezdve a lovak gondozását, a szerszámokat, a fogat egyensúlyát, valamint nem szabad figyelmen kívül hagyni az esztétikai szempontokat sem. Igazi, ősi magyar tudomány, lovas

nemzetként elhíresült népünk máig őrzi, örökíti generációkon át. A nemzetközi élmezőnyben vagyunk fogathajtó versenyeken, de ez csak keveseknek adatik meg. Turán abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az utóbbi években akár egy ártatlan hétköznapi ember is szembe jöhet velünk két páratlan szépségű fekete paripa egy hintó elé befogva. Pásztor Zoltán és párja lassan tíz éve a lovas életformát választotta. Igen, ez egy életforma.

Ha valaki 10 évvel ezelőtt mondja, hogy egyszer hintóval szállítom a lagzis népet, biztos kinevetem. De hát ez van.

Mi történt 10 évvel ezelőtt?

Talán kicsit eltúloztam ezt a 10 évet. 5-6 évvel ezelőtt új ismeretségek által sikerült kicsit bepillantást nyernünk a tanyasi életbe. Állattartással foglalkoztak, sikerült lóra ülnünk is. Ez volt az első kontakt, a többi jött magától. Persze ez nem ilyen egyszerű.

Miért pont a ló fogott meg ennyire, miért pont a ló szeretete maradt meg?

Gyerekkorom óta nyulaktól kezdve mindenféle állatunk volt. Nem tudok róla, hogy eleim közül valaki foglalkozott volna ilyennel, bár az biztos, hogy volt régen ló a családban, ha más nem, igáslovak a földművelési munkálatokhoz. Bejártam a Hortobágyot, bejártam Mezőhegyest, láttam a több száz lovat, csikókat az istállóban, kényük kedvükre azt csinálnak, amit akarnak... talán ezek a pillanatok. Régen a motoros kirándulásaim is kivétel nélkül valamely istállóhoz vezettek - a csikósok legnagyobb meglepetésére. Motoros ruhában elég furcsán néztünk ki abban a közegben. De gond nélkül végigsétált az ember az istállófolyosón, nézte az állatokat - és csodálta őket.

Lovagolni hol tanultatok meg?

Egyszer voltunk lovardában, majd megvettük az első lovunkat, akivel nagyon szerencsés vásárt csináltunk. Tulajdonképpen az a ló tanított meg minket mindenre. Figyelt ránk - rutintalan emberekre. Saját eszközeivel a maga módján tanított, nagyon jó természete volt. Estünk is persze, de ez is a tanulás része. Ha már baj volt, megállt, odajött,

szinte kérdezte, hogy mi a helyzet, sosem hagyott ott. Lehet, hogyha ő nem ilyen, akkor most fogat sincs. Kellene egy ilyen ló, hogy megszerettesse velünk ezt az életformát.

Úgy gondolom, hogy sok ember - legyen felnőtt vagy gyerek - ott rontja el, hogy amikor először sétál vagy üget a lóval, azt érzi, hogy ez egy kényelmetlen dolog. Az ügetésnél pattog a ló hátán és igazából nem érzi jól magát a lovon. De aki ezt tényleg akarja csinálni, szánjon elég időt a tanulásra. Ha eljut arra a pontra, hogy a vágatát elkezdheti, az lesz a lovaglási sport élvezetének netovábbja. Ez nem kevés idő, de megéri a fáradságos munka, aminek meglesz a gyümölcse!

Most már olyan lovakra is rá merünk ülni, amit régen csak képen nézegettünk. Az évek alatt több lovat megismertünk, megtapasztaltunk. Volt már itt arab ló, lipicai félvér, tisztavérű nóniusz, mind más-más típus. Abban már teljesen biztos vagyok, hogy munkára a legjobb a herélt ló. Kifárasztathatlanok, stabilak, kiegyensúlyozottak. És mindig hazahoznak.

Mit kell tudni a lovaidról?

Az egyik 14 éves nóniusz apaságú, félvér herélt. Nyugodt, kiváló fogat és hátszló. 3 éve van nálam, nagyon meg vagyok vele elégedve, elképesztő a munka- és teherbírása. A másik szűk egy éve van nálam, 7 éves herélt. Melegvérű sportló, furioso vérvonal. Kirobbanó temperamentumú, inkább a hátszló munkát részesíti előnyben. Kocsiban is szépen dolgozik, bár még bőven van mit tanulnia. A két ló gyorsan összeszokott, remekül kiegészíti egymást, ez hintonál nagyon sokat jelent.

A teendőidet hogy tudod beosztani a munka mellett?

Az ember a társával teljesen máshogy gondolkodik, mintha maga lenne. Ha ketten éljük ezt az életformát, a munkák, feladatok is megoszlanak. Vannak lószertű ismerősök, barátok, „utcabeliek”, ők is szívesen átjárnak segíteni, ha kell futószárazni is, illetve a gyerekek is megismerik ezt a lovas életformát, a lovakkal való kapcsolatot. A lovakhoz alkalmazkodó napirendünk van, az ő ébredésüktől kezdve a kiengedés, trágyázás, szénázás, napi feladatok ellátása, este az állatok etetésével, éjszakára való felkészítésével fejeződik be. Volt egy időszak, egy pár hét, hogy eladtuk a lovat, hiányzott a megszokott napi rutin. Vittem volna a szénát, de nem volt ki elé letenni.

A lovaglás mellett nagy szerelmese vagyok a motorozásnak is. Ha tehetem, úszok, természetet járok. Szóval hobby akad elég, csak sokszor a szabadidő kevés ennyi mindenre.

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján egy gazdaságba, termelésbe, állattartásba belefogni öngerjesztő, önfejlesztő folyamat. Először az ember vásárolja a szénát. Az egyre drágább, rájöttem, hogy olcsóbban kijövök, ha vásárolok egy kaszálót. Az pedig megint csak úgy éri meg igazán, ha az ember vesz egy traktort. Következő lépés, ahol két állatnak jut takarmány, ott jut többnek is. A traktorral viszont több kaszálót tudok gondozni, miért ne vennék még egyet? A kecskék, birkák is szaporodnak. Szólva ez egy ördögi kör, sosincs megállás.

A fogathajtás tudományára és a hintóra hogyan tettél szert?

Én magam sem tudom, hogy jött a fogathajtás, lovaglásnak indult a kapcsolat. De amikor megláttam a hintókat, és ahogyan hajtanak, megtetszett és elgondolkodtatott. Ez odáig jutott, hogy 2012-ben csináltattam egy hintót Eszes Bélával, Magyarország egyik legnagyobb hintókészítőjével. Nemcsak Magyarországon, hanem Hollandiába, a németekhez, mindenhová készítenek hintókat. Saját tervezés alapján készítette számomra a hintót. Ezalatt azt értem, hogy a hagyományoshoz képest 15 cm-el magasabbra van emelve az én hintóm, és a kerekek is nagyobbak. Látványosabb a fogat és a lovaim sem voltak soha 170 cm magasasnál kisebbek.

Jártam rengeteg helyre, pl. Békés megyébe, hoztam onnan egy lovat is. Az öregektől ellestem sok mindent, jártam olyan barátokhoz, akik ezzel foglalkoztak, igazából a szemem csak ezen volt. Fogatozás, kocsizás, hogy van bekötve a ló, hogy van felszerszámozva, és persze az interneten is találtam rengeteg dolgot ezzel kapcsolatban. Szabadidőmben mindig ezeket tanulmányoztam. Amikor elkészült a saját hintóm és elkezdtünk hajtani, a gyakorlati része jött magától. Ez egyébként rosszabb, mint egy káros szenvedély :)

Milyen szempontból?

Az embernek rendszeresen hiányzik, ha valamilyen oknál fogva 2-3 hétig nem tudsz kimenni. Akár tél, akár nyár, akár eső legyen, ha itt a pillanat, akkor megyünk ki.

Gyakran látunk a városi rendezvényeken, esküvői menetben feldíszített hintóval, szüreti felvonulásokon.

Igen, ezekre rendszeresen hívnak. Bárhová megyek, ahol az ilyen megjelenés követelmény, vagy éppen látványosabbá szeretnék tenni egy rendezvényt. Kastélyban fotózásra is hívtak többször. Gyerekek is kerestek már mikuláshintóznit. Legutóbb az augusztus 20-i Magyarok Kenyere ünnepi rendezvényen vonultunk, az ünnepélyes kenyér átadást követően hagyományos öltözetben, díszített hintón kocsiztunk el a turai templomba.

Mennyi időt vesznek igénybe a felvonulás előkészületei?

Ha mindent beleszámítunk, 1-2 nappal korábban szép lassan el szoktunk kezdeni készülni, pl. hintót fel tudjuk díszíteni. A ló takarítása, csutakolása aznap reggel történik. Ez is függ attól, hogy hová készülünk. Valaki nem szereti, ha túlcicsázzuk, valaki pedig pont azt szereti, ha ki van rittyentve a kocsi. Összességében több órát vesz igénybe az előkészület, a lovak sörényének befonása sem egyszerű feladat. És nem szabad elfeledkezni az utómunkálatokról sem, majdnem ugyanennyi időt vesz igénybe a szerszámok rendbetétele, bőrápolás, lovak ellátása. Van vele munka, de nem számoljuk, mert ez egy életforma. Csak az tudja megérteni, aki maga is szereti csinálni. Maximum 1-2% a tényleges élvezete, a többi 98-99% az kőkemény munka.

Csináljuk, amíg bírjuk. Gondolkozom, hogy milyen lehet négyes fogatot hajtani.

„Nézegette a kecskét, lett kecske. Nézegette a lovat, lett ló. Nézegette a hintót, megvan a hintó. Nézegette a lovas kocsit, folyamatban van. A birkákat is addig nézegette, hogy most már egész szép kis nyájunk van. Két ló gondolatával játszott, összejött a két ló. Egy ideje emlegeti a négyes fogatot. Ezekből kiindulva már készülök a pillanatra.” – ezt már Zoltán párja, Ildikó mosolyogva teszi hozzá.

T.A.

Bogyó, bogyó, szőlőbogyó...

Szüreti csoportkép Tura, 1946
Elöl a maskarások, mögöttük a csőszleányok, középen a bírói párral
majd a csőszlegények és a lovasok

...abból lesz a jó kadarka, otelló esetleg muskotály. Ízlés dolga. Elérkezett az ős, vele együtt pedig beköszöntött a szüret, azaz az érett szőlőfürtök levágásának és begyűjtésének folyamata borkészítés céljából. Szüreteltek és megünnepelték ezt már elődeink is, hiszen maga a szüreti mulatozás, felvonulás eredete már a 16-17. századra nyúlik vissza. A századfordulón például miniszteri rendelettel egységesítették és szabályozták is ezt a nagyszerű szokást.

Sok vidéken sokféle apró eltéréssel ünnepeltek, de egységesen mindenhol nagy sátras ünnepnek számított. Turán hagyományosan - ahogy ma is - választottak bírót, bírónét, kocsmárost és kocsmárosnét, akik a felvonuláson részt vettek. Elöl vitték a szőlőből font fürtöt és a kenyeret. Rajtuk kívül csőszpárok - legények és leányok -, lovasok vonultak fel. A menet végét a maskarások zárták. A felvonulás végével a szőlőfürtökkel feldíszített sátorban kezdődhetett a szüreti bál. A mulatozás közben a fiatalok lopkodtak a szőlőből. A csőszlegényeknek és lányoknak kellett elkapniuk a tolvajokat majd a bíró elé vinni, hogy ott megkapják büntetésüket. A bál sokszor csak másnap hajnalban ért véget.

A mai napig országszerte tartanak szüreti felvonulásokat, mulatságokat és fesztiválokat. Idén pár év kihagyással Tura is újratemtette ezt a bormámoros hagyományt.

Boda-Tóth Mária

Összhang a sokszínűségben

Ádám Anita első önálló kiállítása Egerben

Az *Összhang a sokszínűségben* c. kiállítás szeptember 23-tól október 7-ig került megrendezésre a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárban. A kiállítást Paksi Endre Lehel művészettörténész nyitotta meg.

„A meghívás külön öröm volt számomra, hiszen Egerben jártam általános - és középiskolába, és itt végeztem főiskolai tanulmányaimat. Középiskolai rajztanárom Dargay Lajos, kibernetikus szobrászművész volt, aki művészi látásmódom kialakulásában meghatározó szerepet játszott. Természeti formák analízisével kezdtem foglalkozni. Azt kutattam, vajon mi által jöhet létre - vizuális -és esztétikai értelemben- az egymástól élettlenül és funkcionálisan is eltérő természeti struktúrák közötti összhang.

Kutatásaim következtében született meg a *Természeti alapformák c. tanulmány*, amely egyben a kiállított alkotások szellemi háttere. Megfigyeléseim során felfigyeltem egy forma alkotó rendezői elvre, mely az élő és élettelen természetben, az egyetemes fizikai törvényeknek köszönhetően egyaránt érvényesül. A művekben megjelenő szellemi törekvések azonosságát, körnézetű szobor, kőkar, hagyományos grafika és a mai korszellemnek megfelelő digitális alkotások jelenítették meg. A megnyitón elhangzott Nicolas Schöffer: *Homage 'a Bartók c. hangkonstrukciója*, mely jövőbeli elképzeléseimet is előrevetíti.

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani a kiállítás főtámogatóinak Tura Város Önkormányzatának és Szendrei Ferenc polgármester úrnak, Seres Tündének, a Bartók Béla Művelődési Ház vezetőjének, Tózsér Istvánné Géczi Andreának, az egi Bródy S. Megyei és Városi Könyvtár igazgatójának, valamint kedves barátainknak, ismerőseimnek és családtagjainknak.”

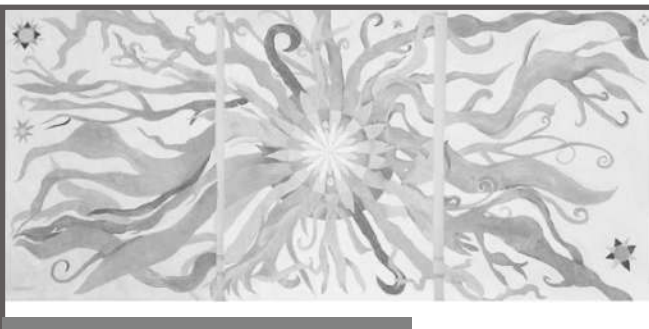
Ádám Anita

Fotó: Kálna Dávid

RAJZISKOLA

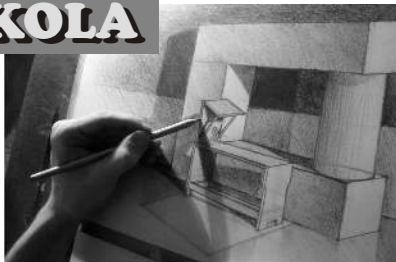
Októbertől újra indul

a magasabb szintű, művészeti képzést nyújtó rajziskola. A foglalkozások az alkotói képesség, térbeli gondolkodás, kreativitás fejlesztésére, a már meglévő készségek magasabb szintű elsajátítására, valamint felvételi felkészítésre irányulnak.

Foglalkozások időpontja: szerda, 16:00-18:00

Helyszín: Tura, Hevesy György Általános Iskola (rajzterem)

Tel: 06 70 77 90 429

FÚJJÁK A DALUNKAT!

**A szájharmonikás világbajnok,
a legkeresettebb magyar 'session' zenész
és a világzenei toplistás zenekar
találkozása a MUZA színpadán**

A Cimbaliband gödöllői, őszi nagykoncertje igazán különleges meglepetéseket tartogat. A zenekar virtuóz muzsikusi két olyan szuper-klasszis vendéggel egészülnek ki, akik a szó legszorosabb értelmében fújni fogják a dalaikat!

Lássuk, kik ezek a zenei nagyágyúk! Az egyikük nem más, mint 1993 óta a világ legjobb szájharmonikásaként számon tartott, Emerton- és Artisjus-díjas Ferenczi György, a Rackajam frontembere, aki nem mellesleg a magyar könnyűzene legszínesebb egyéniségei közé tartozik. Így garantált, hogy életreszóló élményt nyújt az Európa-szerte népszerű zenész színpadi jelenléte, hiszen mindig kivételes hangzás és képi világot tud varázsolni a közönség elé fúziós zenéjével, amely egyre határozottabban a népzene felé irányul. Megtudhatjuk például, hogyan fújja a kalotaszegi legényest szájharmonikáján, meghallgathatunk egy egyedülálló kísérletet arra, milyen egy régi Herfli Davidson blues nóta cimbalommal a középpontban, a Rackajam rajongóknak pedig igazi csemege lesz az egyik kedvenc sláger Cimbalibandes feldolgozásban, és természetesen nem maradhatnak el az Ablakimba lemezzel már eddig megismert közös dalok sem!

Ezzel azonban még nem fújnak visszavonulót a banda tagjai, és a fergeteges hangulatot egy másik nagytehetségű zeneművésszel fokozzák: Csányi Istvánnal, aki közismert virtuozitásáról az egész országban. A turai születésű szaxofonos stúdiózenészként közel 250 (!) lemezen játszott, többek között dolgozott már a Hobo Blues Banddel, az LGT-vel, a Takáts Tamás Dirty Blues Banddel, az Eddával, Zoránal, Kim Nowákkal, Gerendás Péterrel. És habár mindig azonos hullámhosszon mozogtak a Cimbalibanddal, az idő mégis csak most jött el, hogy végre közös produkcióval álljanak színpadra! És hogy hogyan tud majd beilleszkedni a számára eddig teljesen ismeretlen folk világába a szaxofonvirtuóz, és milyen új csatornákat nyit meg a Cimbaliband zenéjében az ő különleges hangszere, kiderül a Vidámpark című lemez dalainak hallgatása közben, amit együtt mutatnak be kivételes feldolgozásban több szaxofonos 'free' szólónak adva teret.

És akkor lássuk, merről fog fújni a szél a Cimbaliband háza táján! Bízhatunk benne, hogy nemcsak hozni fogja már megszokott csúcsformáját a zenekar abszolút hiteles muzsikát játszva, és újra rátapint a magyar népzenei gyökekre, hanem megmutatja fogékonyságát az abszolút humorra is. A hangzás alapját pedig, mint mindig, a cimbalom adja meg annyira magával ragadó tempóban és virtuóz módon, hogy az már szinte letáncolhatatlan!

Akár esik, akár fúj ezen a hűvös, novemberi estén, az garantált, hogy a hangulatot a tüzes ritmus és a vérbő muzsika úgy felforrósítja, hogy a közönségnek mást sem kell tennie, csak elengednie magát, és élvezni az átlényegülést. A zenekar és a két vendég pedig mindent megtesznek azért, hogy--Csányi István szavaival éljünk--„szolgálják a csodát”.

c.b.

FÚJJÁK A DALUNKAT!

A Cimbaliband

őszi nagykoncertje Gödöllőn

2015. november 8. 20 óra Gödöllő Művészetek Háza

VENDEGEK:

Csányi István
Zorán - szaxofon
Ferenczi György
Rackajam - szájharmonika

Jegyek kaphatók a Művészetek Háza Gödöllő jegyirodájában, a jegy.hu-n és az InterTicket országos jegyiroda hálózatában.

A színtartó jegyt fenntartja! További információ: www.muza.hu, +36 (70) 432-7288

audio-technica
minimális költséggel

JEGYÁR ELŐVÉTELBE 1700 Ft
HELYSZÍNEN 2000 Ft

Nagyanyáink praktikái - 2. rész

Én - a nagymami - is beállok a sorba. Saját, jól bevált bölcsességeimet szeretném megosztani a kedves olvasókkal. Szabó Gyuri bácsi (a Bükki Fűvesember) gondolatai mentén haladok. Idezek leveléből: „a folyadékfogyasztásra is nagyon oda kell figyelni! Naponta legalább 2,5 liter folyadékot kell fogyasztani, leveleseket, gyógyteákat (pl. akácvirágtea - savas felbőfögésre (reflux), tyúkhúrtea - egyedüli koleszterincsökkentő, citromfű - nyugtató, altató), de leginkább tiszta vizet! Nagyon ajánlom a következő zöldségek, gyümölcsök fogyasztását is: borsó, CÉKLA, áfonya, fokhagyma, paprika, sárgarépa, sütőtök, dió, SZILVALEKVÁR, kókény, lucerna, körömvirág (nyersen), szeder termése stb...”

Cékla: magyar Aloe Vera

A vöröses-lila színanyaga hazánk legnagyobb antioxidánsa (antioxidáns = leköti és segít kiüríteni a szervezet mérgeanyagainak). A színes zöldségek, gyümölcsök ugyanezt végzik. Ilyen a sárgarépa, a sárga sütőtök, szeder és a sötétlila kékszőlő, paprika és paradicsomnál a vörös színalap is. Kérjen mindenki ajándékba gyümölcscentrifugát, vagy gyümölcsprést (csak jó minőségűt vegyenek, nekem a PHILIPS gép 3 éve minden nap hibátlanul üzemel) Naponta 2 céklarépa, hozzáadott aktuális gyümölcsökkel (alma, körte, őszibarack, szőlő, télen narancs) annyi frissen préselt igazi levét ad, ami elég egy családnak.

Kimondhatatlanul gyönyörű a mélylila, fehér lével keveredő „vérszerű” habos, finom zöldség-gyümölcsle. Életelixír, orvosok szerint is a rák - mindenki által elérhető - olcsó, egyszerű megelőzője. És egyben folyadék is, csodálé! Miután csak beöntjük, letöröljük a piros habot a szánkról és már mindent megtettünk a napi egészségünk védelme érdekében. (igaz, a mosogatás macerás, de a vöröseslila színt a Domestos kifehéríti, a sűrű fémszűrőt pedig használaton kívüli fogkefével gyorsan kipucolhatjuk.) Aki egyszer megpróbálja, biztos nem fogja soha abbahagyni! Ez a tömény, sűrű lé sokkal kiadósabb, mintha főtt céklát, vagy reszelt, nyers céklát eszünk, a nedvességtartalma egyben folyadékpótló is!

Szilvalekvár

Az az igazi, amit gyermekkoromban anyukámmal felváltva kavargattunk egy üstben reggeltől estig, hogy oda ne kozmáljon. A végeredmény nagymamám köcsögeiben egy olyan sűrű lekvár, amit ha fejfelé fordítottunk sem ömlött ki. (A sütő-

ben, tepsiben dunsztolódó, vagy az ecettel tartósított „gyors” lekvár sáros nyomába sem léphet az eredetinek!) Nagybabám gyermekem kicsi korában olyan székrekedéses volt, hogy „aranyere” lett. Egy Triznáné nevű aszóni gyerekorvos ajánlotta: „Anyuka a picinek éhgyomorra egy kanál 12 órán át főtt szilvalekvárt adjon.” A jutalmunk puha, remek állagú, erőlködés nélküli, lágy széklet lett. Így a felnőtt fiú amerikai pakkjá mindig tartalmazott 1 üveg szilvalekvárt. Ha elfogyott, a lekvárt aszalt szilva pótolta. (Az ABC-ben van jó puha aszalt szilva.) Sajnos anyukám 25 éve meghalt, én képtelen voltam egyedül az üst mellett állni, ezért találtam igazi, eredeti lekvárfőző helyet azzal a különbséggel, hogy a lekvárt gépi lapát kavargatja az üstökben. Évente ez idő tájt vásárolok meg családom éves lekvárszükségletét. Ezévből 30 kg-ot vettem, remélem kitart az újig.

Szívesen megkóstoltattam a turai piacon a kíváncsi érdeklődőkkel. Igaz, befőttes üvegekben van a köcsög helyett, celofánnal fedve (hogy lélegezzen), de ez semmit nem von le az értékéből. A szilvalekváros kenyér, a palacsinta, a gombóc, a stíriai rakott tészta, hetente szerepel az étlapunkon édességpótlóként. Akit érdekel, szolgálhatok receptekkel és a lekvárt is be tudom szerezni - nem reklámfogásként, hanem hogy mindenki megtapasztalhatta e „gyógylekvár” egészségmegőrző hatásait.

Egy szilvalekváros recept hozzávalói:

Tegyünk egy tányérba vörösfenyő müzlit (ABC), zabot, búzát, rozsot, mazsolát, lenmagot, napraforgómagot tartalmaz. A rostok gyorsabb mozgásra készítik a bélcsatornát, így hamarabb felszívódnak a tápanyagok és hamar kiürülnek a mérgeanyagok! FIGYELEM! GLUTÉN ÉS FÖLDIMOGYORÓT TARTALMAZ! Öntsünk rá 1 pohár natúr joghurtot. Számomra a Danone a legminőségibb. A joghurtban lévő lactobacillások (hasznos tejsavbaktériumok) őrzik a bél és a benne lévő immunrendszer egészségét. Egy kanál szilvalekvárral megfejelve lesz egy kétes színű, de remek tápláló, jó emésztést és székletet biztosító, lassan, jól megrágandó reggeli. Aktuális, valódi gyümölcsöket is szoktam beledarabolni. Sok folyadékkal kell fogyasztani a rostok miatt (tea, kávé, kakaó, gyümölcsle). Így kellemes közérzettel indulhatunk várhatóan csodás napjaink elé!

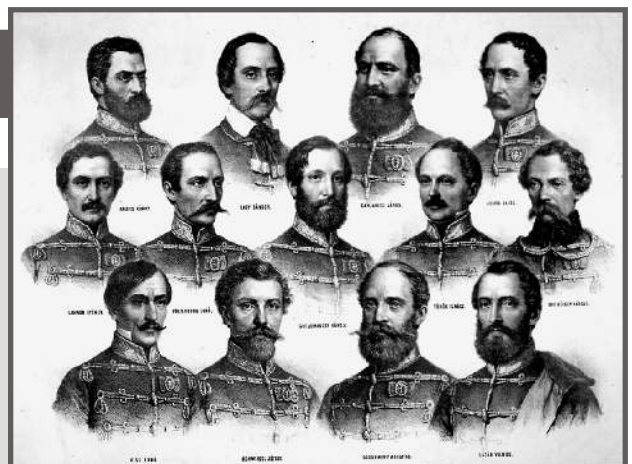
Kívánok mindenkinek erőt és kitartást, hogy tudjon kísérletezni saját egészségének megőrzése érdekében.

Lendvai Mártonné

Az aradi vértanúk emlékezete

„A világ birája, a történelem fog e kérdésre felelhetni. Legyenek a szentemlékű vértanúk megáldottak poraikban, szellemeikben a' hon szabadság Istenének legjobb áldásaival az örökké valóság keresztlán; engem, ki nem borúlhatok le a magyar Golgotha porába, engem October 6ka térdeimre borúlva fog hontalanságom remete lakában látni a mint az engem kitagadott Haza felé nyujtva agg karjaimat a hála hő érzelmével áldom a vértanúk szent emlékét hűségükért a Haza iránt, 's a' magasztos példáért, melyet az utódoknak adtanak; 's buzgó imával kérem a magyarok Istenét hogy tegye diadalmassá a velőkiig ható szöszatot, mely Hungária ajkairól a magyar nemzethez zeng. Úgy legyen. Amen!”

Kossuth Lajos, Torino, 1890. szeptember 20.

Knezić Károly, Nagysándor József, Damjanich János, Aulich Lajos, Lahner György, Poeltenberg Ernő, Leininger-Westerburg Károly, Török Ignác, Vécsey Károly, Kiss Ernő, Schweidel József, Dessewffy Arisztid, Lázár Vilmos

Az **aradi vértanúk** azok a magyar honvédtisztek voltak, akiket a szabadságharc leverése után az 1848-49-es szabadságharcban játszott szerepük miatt Aradon végeztek ki.

A 13-ak ítéletét 1849. október 6-án - szándékosan a bécsi forradalom és Theodor Baillet von Latour császári hadügyminiszter meggyilkolásának első évfordulóján - hajtották végre, ami ezért a forradalom és szabadságharc vérbefojtásának gyászünnepe.

Az aradi vértanúk kultusza már a kivégzés napján elkezdődött, hiszen - a szentanúk elbeszélése alapján - már egy-két órával a kivégzéseket követően tömegekben zárandokoltak annak helyére a gyász-

lók. Mindenki sírt, imádkozott, és ezen a napon minden boltot, nyilvános helyiséget bezártak. A vértanúk emlékének megörökítésére, köztéri szobor vagy emlékmű felállítására csak a kiegyezés után lehetett gondolni. A nemzet az aradi hősök emlékezetét számos formában őrzi.

Méltóság ma?

Czuczor Gergely és Fogarasi János szerint méltóság szavunk az elhalt „mél” gyökből származik, és az értelme: **emel**.

A régi magyar fejedelmeket pajzsra emeléssel iktatták be. Am könnyebb **magas méltóságra emelkedni**, mint **mél-**

tónak bizonyulni rangunkhoz. A méltóság fogalmában tehát **külső és benső elemek** vegyülnek. A történelmünkben csak egyetlen példát szeretnék ide leírni. Persze lehetne más is, de... A roppant tehetséges **boldog Salamon királyunk** élete eléggé példázza ezt a külső és benső méltóságot.

Röviden az élete: Árpád-házi Salamon magyar király (1063-1074) *I. András és Jarosláv Anasztázia* kijevi hercegnő fia volt. Háromszor koronázták királlyá, és háromszor taszították le a trónról. Folyamatos küzdelmet vívott a trónért nagybátyjával, I. Bélával, majd unokafivéreivel, I. Gézával és Szent Lászlóval. Mivel Salamon az 1077-ben királlyá koronázott Szent László ellen terveket kovácsolt trónja visszanyerése érdekében, Szent László 1083-ban Bodossal, a volt király legbizalmasabb emberével együtt a visegrádi várba záratta, de még azon év augusztusában szabadon bocsátotta, István királyunk szentté avatásának ünnepén (1038. augusztus 20). Salamon azonban ekkor sem nyugodott bele királyi trónja elvesztésébe, ezért a besenyők segítségét kérte, de Szent László legyőzte, így menekülni kényszerült. Számos dicsőséges hadjárata, és ugyanannyi árulása, vesszőfutása volt és **mind-mind csak a hatalomért**, egészen addig, amíg - krónikáink szerint - a „**Szentlélek sugallatára**” meg nem értette, hogy a **külső méltóság mulandó**, tehát káprázat, valótlan, **az igazit belül kell keresni**. Így lett vezeklő remete az isztriai Pólában, ahol vezeklő szentként, gyógyító emberként tisztelték. A székesegyház főoltárában őrzik csontmaradványait, sírkövét a ferences rendház kótyárában.

1. A méltóság tartópillérei a **becsület, a tudás, a szeretet**.

Ezek nem erkölcsi, hanem ontológiai, **létbenei értékek**, vagyis a létünkhöz tartoznak, bennünk vannak. Vajon kialakulhatott volna a nyelv becstelenségben? Főnmaradhatott-e az a család, amelyik a gyilkos galócát néha-néha csiperkének mondta? Az a család, amelyik nem becsülte a tudást és vele a tudó embert, a gombaismerőt? Ma azért nincs az embernek méltósága, mert simán megteszik (sajnos nem csak egyesek, hanem) nagyon sokan, hogy a galócát csiperkének mondják. Hol a ma emberéből a becsület és a szeretet? A tudás lehet, hogy megvan, de mit ér a másik kettő nélkül? Milyen világ alakul ki körülöttünk, ha ezek az alapvető létbenei, belső értékek hiányoznak?

2. Az ember legmagasabb méltósága az, hogy Isten képmása.

Az ember méltósága sohasem független Istentől. A Teremtés könyve alapján hisszük és valljuk, hogy az ember az állatvilág **föle** emelkedik, de Isten **alá** tartozik, és minden ember a felebarátja **mellette**.

A kereszténység el tudja fogadni az emberré válás evolúciós magyarázatát, de **dogmaként tanítja: minden ember lelke Istentől ered. Azaz van egy minőségi ugrás az állatvilág és az ember között, és van egy lényegi rokonság az ember és Isten között.** A Teremtőtől kapott **istenképisége adja személyes méltóságát**, amely azonos minden emberben, ezért nem függ a teljesítménytől, nem veszhető el. Az istenképiség legfőbb vonása az, hogy **az ember érték, egyedülálló csoda, aki képes gondolkodni és szeretni, képes a jóra, tud uralkodni önmagán, tud közösségre lépni másokkal, meghívott a teljességre, van benne egy transzcendens (e világon túlmutató) dinamika, „isteni huzat”.**

Eppen ezért egyedül a közös Atyából vezethető le valamennyiünk testvérisége. Az erkölcs - amely bele van írva a

szívünkbe, de amelyet olyan gyakran sutba dobunk - egyrészt az Isten imáadásának, másrészt az emberi méltóság tiszteletének útmutatója. Az erkölcsnek nagy tárháza van, mondhatnám: gazdag bűn-erény rendszere.

Kereszteléskor a keresztség méltóságára kenik föl a megkereszteltet krizmával, éppen úgy, mint a királyt koronázáskor. Vagyis a keresztény ember király, mégpedig olyan király, aki nem hatalmaskodik mások fölött, hanem segíti őket életük terheinek viselésében. Ez a szeretet kettős főparancsban fejeződik ki (*Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes elmédből, felebarátodat pedig úgy, mint önmagadat!*), aminek gyönyörű összefoglalását adja Szent Ágoston: „**Szeress, és tégy, amit akarsz!**”. Ezen a mondaton órákon keresztül elmélkedhetnénk, és oda jutnánk, hogy **a valóságos szeretetben élő ember Istennel jár, benne él, állandóan segít másokon.** Gondoljunk csak Boldog Kalkuttai Teréz Anyára, aki Indiában úgy szolgálta Istent, hogy a legszegényebbeket segítette. Vagy Bőjte Csabára, aki otthonokat, árvaházakat alapít szegény és árva gyermekeknek. A szeretetnél nagyobb elismerést sem adni, sem kapni nem lehet. „*Szeretném, ha szeretnének, s lennék valakié, s lennék valakié!*” - sóhajtja Ady. Jó figyelni arra, hogy **a szeretet nem érzelem**, hanem **akarat**, vagy még inkább **életmód**, alapállás: **odaadom magamat**, és úgy bánok a másikkal, mint önmagammal. Ahogy Jézus tanácsolja: „*Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is azt tegyétek velük!*”. Vagyis mérjél úgy, ahogy kívánod, hogy neked mérjenek. Azért van itt ez a körforgás ember és ember között, mert **ez az emberi méltóság gyökere: a SZERETET**, amelynek forrása maga az Isten, hiszen Szent János írja a levelében, hogy „*Isten a szeretet*” (1Jn 4,8).

XVI. Benedek pápa **Caritas in veritate** (*Szeretet az igazságban*) kezdetű enciklikájában kifejezetten arról ír, hogy **az emberi méltóság személyes, társadalmi és globális szinten csak szeretetben valósítható meg.** Hangsúlyozza, hogy a kölcsönös összetartás, a kötelességek, a szolidaritás sokkal több erőt képes mozgósítani, mint a jogok követelőző hangsúlyozása.

3. Közvetlenül az Isten utáni méltóságra a szülőket emeli fel a Tízparancsolat: „*Atyádat és anyádat tiszteld!*”. És nem csak őket, hanem általában az ősokeket, az öregeket, hiszen ők ismerik a szertartásokat, a mítoszokat és a gyakorlati tapasztalatokat. **Fejlődés- és haszonelvű korunk** fűtyül az ősök tudására. A mai korban a leghitványabb pénzkereset is nagyobb megbecsülést ad egy nőnek, mintha akárhány gyermek szerető édesanyja lenne. Ez utóbbi már nem érték, így **egy anyának az erkölcsileg lenullázott világban nincs méltósága.**

4. A méltóság köznapi forrása a munka.

Eredeti formájában a **művelés: az anyagi világ fölemelése, átszellemítése.** Isten így és erre teremtette az embert: „*Hajtsátok uralmatok alá a földet!*”, vagyis emeljétek olyan méltóságra, amelyet Isten, a Teremtő szánt neki. Hol vagyunk mi ettől? A Föld hajt uralma alá minket! Ezért lesz a XXI. század emberek rabszolgája. Nem Istent, a Teremtőt szolgálja, hanem a teremtményt, a Mammont, az anyagvilágot, amely leigazza, és ezzel el is veszítette emberi méltóságát.

Egy idős bácsival beszéltem és azt mondta: „*Mindent elértem, amit akartam, ezért nagyon boldog vagyok. Az lettem, amire gyermekkoromban is vágytam: cipész.*”

Hol van ma ez a lelkiület a fiatalokból - a hivatás tudatának lelkiülete? Nem hivatás kell nekik, csak állás, meg még egy állás, hogy meg lehessen élni. Vagyis lélek nélküli munka. És hol marad az emberi méltóság belőle? Hol az Isten álmotda ember? „*Szüntelen munkálkodom, amint Atyám is szüntelen munkálkodik.*” - mondta Jézus. Így lesz az emberi méltóság istenivé, mert Ő a forrása.

Menjünk hát vissza a forráshoz, és megleljük igazi, Isten által megálmotdott emberi méltóságunkat!

Tura VSK hírei

Szeptemberben minden korosztálynak megkezdődtek a bajnokságok.

U 11-13

BOZSIK Tornák

U11-es keretünk: Tóth Csaba, Pálincás Kristóf, Ledniczky Dániel, Farkas Áron, Szilágyi Ákos, Barabás Máté, Barsi Mihály, Győri Dominik, Szabó Mátyás, Gliva Krisztián, Ancsa Botond

U13-as keretünk: Sára Péter, Szél Viktor, Vágány Benedek, Pálánki Donát, Széles Szeverin, Bartha Bálint, Petióky István, Zadravecz Tamás, Bilisánczki Márk, Horváth Péter, Vidák József, Kovács Richárd, Varjú Balázs

1.forduló 2015. 09. 13. U11 Veresegyház, U13 Erdőkertes

U11: 4 győzelem (**Erdőkertes 3-0** gólok: Gliva K. 2, Barabás M. **Isaszeg 2-1** Gólok: Ancsa B.2, **Mozgás SE 5-0** gólok: An-csa B. 2, Barabás M., Tóth Cs., Gliva K., **Vácszentlászló 7-0** gól: Barabás M. 3, Ancsa B. 2, Győri D., Gliva K.) **Csapat legjobbjja: Tóth Csaba.** Jók: Szilágyi Á., Ancsa B.

U13: 3 győzelem (**G.hévíz 3-1** gólok: Farkas D., Varjú B., Petióky I., **Püspökszilágy 2-0** gólok: Sára P., Szél V., **Veresegyház 2-1** Gólok: Varjú B., Sára P.) 1 döntetlen (**Dány 1-1** gól: Horváth P.), 1 vereség (**Mozgás SE 0-2**) **Csapat legjobbjja: Farkas Dávid.** Jó: Bilisánczki M.

2.forduló 2015. 09. 27. A megelőző napok nagy esőzése miatt elmaradt. Pótlásra október 15. és 16-án kerül sor.

3.forduló 2015. 10. 10. U11 Zsámbok, U13 Tura

U11: 2 győzelem (**Erdőkertes 5-0** gólok: Tóth Cs., Ancsa B., Gliva K., Ledniczky D., **Isaszeg 3-1** Gólok: Tóth Cs. 2, Gliva K.) - 2 vereség (**FISE 3-4** gólok: Barabás M., Tóth Cs., Ledniczky D., **Veresegyház 1-2** gól: Barabás M.) **Csapat leg-jobbja: Tóth Csaba**

Tóth Csaba, Pálincás Kristóf, Ledniczky Dániel, Szilágyi Ákos, Barabás Máté, Barsi Mihály, Győri Dominik, Szabó Mátyás, Gliva Krisztián, Ancsa Botond

U13: 3 győzelem (**G.hévíz 3-0** gólok: Kovács R., Sára P., Szél V., **Püspökszilágy 2-0** gólok: Szél V., Bilisánczki M., **Dány 3-1** Gólok: Vidák J., Kovács R.) 1 döntetlen (**FISE 0-0**), 1 ve-reség (**FISE 1-3** gól: Sára P.) **Csapat legjobbjja: Szél Viktor**

U 14

U14-es csapatunk is a megyei I. osztályban szerepel a 2015-2016-os bajnokságban. 2002-2003-2004-es fiúk vannak a keretben

Baranyi László, Tóth M. Tamás, Oszoli Dominik, Varjú Balázs, Kékesi Gábor, Penderik Erik, Kajlinger Balázs, Horváth Péter, Vidák József, Kovács Richárd, Petióky István, Zadravecz Tamás, Bilisánczki Márk, Szél Viktor, Sára Péter, Vágány Benedek. **Csapatkapitány:** Tóth M. Tamás és Kékesi Gábor

Eddigi mérkőzéseink:

U11 - 2015.10.10. BOZSIK torna

Tóth Csaba Bozsik torna, U11 csapat legjobbjja

1.forduló 2015.9.16.

Vác-Deákvár - Tura 4-2 (3-0) Gólok: Kékesi Gábor, Baranyi László. 4-0 után ébredtünk és megvoltak a lehetőségeink az egyenlítésre.

2.forduló 2015.9.24.

Tura - FISE 1-1 (1-0) Gól: Kajlinger Balázs. A gólhelyzetekben jobb döntéseket kell hozni.

3.forduló 10.01.

Tura - Tápiószecső 0 - 5 (0-2). Még büntetőből sem sikerült gólt lőnünk.

4.forduló 10.6.

Vác VLSE - Tura VSK 6-1 (3-0) Gól: Kékesi G. Amelyik csapat a 4. percre kétgólos hátrányba kerül, az ritkán nyer meccset. Öt mérkőzés van még az őszi programban.

U 16

U16-os csapatunk a megyei I. osztályban szerepel ebben a bajnoki szezonban.

Az U16-os korosztályunk a 2000-2001 és 2002-es születésűekből áll össze: **2000-sek:** Szél Martin, Molnár Milán, Zahari Dávid, Baranyi Krisztofer, Szabadka János, Braun Ádám, Penderik Márk, **2001-sek:** Sára Dávid, Baranyi László, Kakucska Kevin, Rajzinger Ákos, (Kürti Csaba), **2002-sek:** Tóth M. Tamás, Kékesi Gábor, Gólya Balázs, Oszoli Dominik, Varjú Balázs, Kovács Richárd, Penderik Erik. **Csapatkapitány: Sára Dávid és Zahari Dávid**

Szél Viktor, Bozsik torna, 2015.10.10. csapat legjobbjja

Eddigi mérkőzéseink:

1.forduló 2015.9.06. Vácszentlászló **Tura - Nagykáta SE 2-0** (2-0) Gól: Baranyi K. 2. Küzdelmes mérkőzésen, megérdemelt győzelem.

2.forduló 2015.9.13.

Kistarcsa VSC - Tura 9-0 (2-0). 3-0 után érthetetlen összeomlás.

3.forduló 2015.9.18.

Vác-Deákvár - Tura 2-1 (2-0) Gól: Sára Dávid. Bátorabb, pontosabb játékkal lehetett volna csak pontokat szerezni.

4.forduló 2015.10.03.

Tápiószentmárton - Tura 3-1 (3-0) Gól: Molnár Milán. Önbizalom nélkül nincs esély a sikerre.

Az őszelel még 9 fordulóra kerül sor.

Tóth M. Imre

U13 - 2015.10.10. BOZSIK torna

U14-es csapat

U16-os csapat

Pest megyei I.o. felnőtt

TURA VSK átigazolások:

Érkezők: Böde László (támadó) - Csomád KSK, Cifra Máté (középpályás) - Dunakeszi Kinizsi, Czerman Márk (középpályás) - Vízművek, Gedei Krisztián (kapus) - Hévízgyörk, Gyurok Tamás (háttvéd) - Csomád KSK, Mákos Márk (háttvéd) - Vízművek, Sánta István (támadó) - SILK, Mile Balázs (támadó) - Ausztria
Távozó: Edelenyi Dániel - szabadon igazolható, Oláh Dezső - Nagyréde, Sukaj Zsolt - visszavonult, Szabó Ádám - Valkó KSK, Takács András - visszavonult, Tóth Ambrus - Valkó KSK, Tóth Attila - Jászberény

1. forduló - Tura VSK - Veresegyház VSK 3-2 (0-2)

Nagyszerű győzelemmel kezdtük a bajnokságot! Bár nem ilyen kezdéssel álmodoztunk, hiszen a Veresegyház a 20. percben már kétgólos előnyre tett szert. És ha még ez nem lett volna elég: hamarosan megfogyatkoztunk, a visszatérő játékos-edzőnk Sukaj Zsolt jutott a kiállítás sorsára. A második játékrészben először az emberhátrányunkat "egalizáltuk" majd sikerült megfordítani a meccs állását is. Az utolsó 20 perc a miénk volt: Böde duplázott, végül Thoma kevéssel a lefújás után bevitte a győztes találatot.

2. forduló - Taksony SE - Tura VSK 3-2 (1-1)

Taksonyban csak futottunk az eredmény után, bár a Less fivérek két ízben is egyenlítették, a hajrában kapott Lakatos-gólra nem volt már válaszuk, így megvan az idei első vereségünk.

3. forduló - Gödöllői SK - Tura VSK 1-0 (1-0)

A hétközi, mogyoródi gólzáporos kupameccsünk után Gödöllőn nem tudtunk kapuba találni, a hazaiak viszont a korai góljukkal - mint később kiderült - meg is nyerték a mérkőzést.

4. forduló - Tura VSK - Maglódi TC 0-0

Gól nélküli döntetlent játszottunk a Maglóddal, ezzel ismét visszacsúszunk a tabellán, de legalább hazai pályán nem kaptunk ki. A megszerzett 4 ponttal egyelőre nagyon távol vagyunk a tervezett célkitűzésünktől. A nagy szélben lejátszott mérkőzésen körülbelül négy-öt komoly helyzetünk volt, de nem sikerült betalálnunk.

Korosztályos csapatainkba felvételt hirdetünk

2000-2005 között született
szorgalmas, kitartó fiúk részére.

JELENTKEZÉSEKET VÁRJUK:
személyesen edzésnapokon (hétfő-sze.-csüt.)
Előzetes érdeklődés: 06 70 311 2289

5. forduló - Halásztelek FC - Tura VSK 2-2 (0-2)

Hiába vezettünk az első féldőben két góllal Halászteleken, sajnos fordulás után húsz percen belül egyenlített az ellenfél, a folytatásban pedig már nem változott az eredmény.

6. forduló - Tura VSK - Tököl VSK 2-1 (1-1)

Ezer sebből vérző csapatunknak kellett már ez a győzelem és a sok balszerencse után végre ezúttal miránk mosolygott a Fortuna: Pozder góljával győztünk az utolsó percben.

7. forduló - Nagykáta SE - Tura VSK 2-1 (1-1)

Újabb balszerencsés vereséget szenvedtünk. Jól indult a meccs, Thoma góljával korán vezetést szereztünk, amit az ellenfél nemsokára kiegyenlített. Ezután sikerült sok helyzetet kidolgoznunk, de valamennyit ki is hagytuk. A játékvezetői felfogás sem nekünk kedvezett, a sok kihagyott helyzet pedig a hosszabításban bosszulta meg magát, a csereként beállt Kiss azt az egy pontot is elvette tőlünk, amit úgy egyébként megérdemeltünk volna.

8. forduló - Tura VSK - CSO-KI Sport 4-1 (2-0)

Komoly csapat ellen, a vártnál simább győzelmet arattunk a 7. játéknapon. Már az első féldőben kétgólos előnyre tettünk szert, amit a második játékrészben megdupláztunk, miközben az ellenfél erejéből csak szépítésre futotta.

Pest megyei Kupa, 1. forduló

Mogyoród FC - Tura VSK 0-9 (0-4)

Csapatunk egy 9-0-ás könnyed sikerrel abszolválta a Pest megyei Kupa első fordulóját, amelynek célja, hogy a Magyar Kupa főtáblájára feljusson az együttes. A Mogyoródon lezajlott találkozó hamar eldőlt, a Less-fivérek lévén bő fél órán belül háromgólos előnyre tettünk szert, amit a végére megtripláztunk. Lessék gólversenyét ezúttal Tamás nyerte ő négy alkalommal, míg Krisztián háromszor zörgette meg a hálót. Rajtuk kívül Böde és Thoma iratkozott fel a góllövők közé.

Az őszi szezon további mérkőzései:

10.18., 14:00 TURA VSK - Pilisi LK

10.24., 13:30 Üllő SE - TURA VSK

11.01., 13:30 TURA VSK - Törökbálinti TC

11.07., 13:30 Dabas-Gyón FC - TURA VSK

11.15., 13:00 TURA VSK - Viadukt SE-Bia

11.22., 13:00 Nagykőrös - TURA VSK

Forrás: turafoci.gportal.hu

Göd - Galgavidék 4:6

Szabó Zoltán	0,5:0,5
Takács Pál	0:1
Téglás Mátás	1:0
Tóth Máté	1:0
Virganc Roland	0:1
Pásztor Zoltán	0,5:0,5
Tóth Dániel	0,5:0,5
Burda Barna	0,5:0,5
Kapitz Dominik	1:0
Kapitz Tibor	1:0

SAKK - Nem rossz kezdés

Elkezdődött a 2015-2016. évi Pest megyei sakk csapatbajnokság. Az első fordulóban Gödre utaztunk. A legutóbbi bajnokság alkalmával is idegenben ültünk le a gödi sakkozókkal szemben, s vereséget kellett elkönyvelnünk, miután eléggé tartalékos csapattal szerepeltünk. Most egy sokkal jobb együttest tudtunk összeállítani, így sikerült visszavágnunk a tavalyi vereségért. Négy táblán győzelem, négy táblán döntetlen, két táblán vereség lett a mérleg, vagyis a tiztáblás találkozó végeredménye 6:4 a Galgavidék javára. Megelégedésünkre ezúttal a Kapitz család (apa és fia) is táblához tudott ülni, s méltóképp hozták csapatunknak a két teljes pontot. Gratulálunk. Ezen tú-

lmenően még Téglás Mátásnak és e sorok írójának sikerült partit nyerni. A négy harcos remi pedig biztosította a 6:4-es csapatgyőzelmet. A második fordulóra itthon kerül sor Törökbálint ellen, s jó lenne megismételnünk az ellenük tavaly aratott győzelmünket, hogy elmondhassuk: számunkra igazán jól sikerült az idei csapatbajnokság rajtja.

Elkezdődött a Pest megyei egyéni ifjúsági korosztályos bajnokság is, ahol 12 versenyzőt indított sportegyesületünk. Szadán a Székely Bertalan Általános Iskolában került megrendezésre a torna összesen 72 versenyző részvételével. Három korcsoportot sikerült megnyernünk. A legkisebbek esetében az 1. korosztályt a hévízgyörki Fekete Gitta nyerte a lányoknál, ugyanitt a turai Szilágyi Dóra bronzérmes lett. A 4. korosztályt a hévízgyörki Kapitz Dominik nyerte, az 5. korcsoportban pedig a turai Téglás Mátás diadalmaskodott. Az első helyezésekért természetesen szép serleg és aranyérem jár. Gratulálunk eredményes versenyzőinknek!

tóthmáté

Könyvajánló

Clara Staykova Svetoslava: Madarak - Képes határozó

A madarak iránt érdeklődők számára nyújthat kellemes kikapcsolódást és szórakoztató ismeretterjesztést a könyv. A kis alakú ám annál több információval tartalmazó kiadvány egy rövid áttekintés nyújt a madárfajok kialakulásáról, majd ABC-rendben mutatja be az olvasónak a különböző madárcsaládokat. Külön leírja a madárfajok élőhelyét, elterjedését, életvitelét és szaporodásának módját, megtoldva egy csak arra a fajra jellemző érdekességgel. A könyv több mint százéves rajzokkal van gazdagon illusztrálva.

Christopher McDougall: Futni születünk

Ebben a zseniális könyvben tanúi lehetünk, emberfeletti teljesítményeknek, életszeretnek, küzdeni tudásnak. Szakkönyv vagy regény? Izgalmas elbeszélés gyönyörű tájakról, különleges emberekről, de tudományos alapmű is, mely a evolúciótól kezdve vezet végig az olvasót a futás rögös útjain. „A Futni születünk nem csupán a szellemünket mozgatja meg, hanem testünket is arra ösztönzi, hogy tegyük próbára lábunkat, és lássuk be: mindannyian futni születünk.”

KEREKÍTŐ

Tippöntő, bábos torna, hangszerjáték, népi hangszerek, népi ölbeli játékok, népdalok, jeles napi foglalkozások

Helyszín: Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár, Tura

Időpont: november 20., péntek 10:00 **Következő alkalom:** dec. 18.

Foglalkozásvezető: Kovács Zoltánné Lajos Kriszta okleveles kerekítő várja a babákat, mamákat/papákat.

Részvételi díj: 700 Ft/baba-szülő

SAKKÖRI AJÁNLO

Ovis népi gyermekjáték és néptánc

CSÜTÖRTÖK 16:15-17:15

Foglalkozásvezető: Dolányi Anna, Mészáros Petra

Világi Női Kórus

PÉNTEK vagy SZOMBAT 17:00 (egyeztetés szerint)

Foglalkozásvezető: Sándor-Kis Anita

Várjuk soprán, mezzo, alt szólamú hangok jelentkezését! Repertoáron klasszikus és kortárs magyar és idegen nyelvű kórusművek, népdal-feldolgozások, könnyűzenei slágerek.

A Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár mély fájdalommal búcsúzik Pecze Ferencné Ilonka nénitől. Nagy szeretettel emlékezünk rá, a közös munkakapcsolatunkra, mely az intézményünk keretein belül működő egykori nyugdíjasklub vezetőségével kialakult. A klub elnökhelyetteseként Ilonka néni éveken keresztül fáradhatatlan szervezőmunkával, precíz adminisztrációval gondoskodott a közösségük életben tartásáról, színes programjairól. Nyugodjon békében, emlékét megőrizzük.

TOBORZÓ

KÉZILABDA TURA VÁROSÁBAN

**Tura Városi Sportklub
alakuló kézilabda szakosztálya
felvételt hirdet:**

A FÉRFIAKNÁL

1996. JANUÁR 1. UTÁN SZÜLETETT,

A NŐKNÉL

1997. JANUÁR 1. UTÁN SZÜLETETT,

**de a 14. életévüket már betöltött
ügyes, gyors, legfőképpen a
kézilabdát szerető sportolók
részére, akik szívesen
kézilabdáznának versenyszerűen.**

Szenior női 33+

(1981. 12.31. és azt megelőzően születettek)

Szenior női 43+

(1971. 12.31. és azt megelőzően születettek)

Szenior férfi 35+

(1979. 12.31. és azt megelőzően születettek)

Szenior férfi 45+

(1969. 12.31. és azt megelőzően születettek)

Szenior férfi 50+

(1964. 12.31. és azt megelőzően születettek)

**legfőképpen a kézilabdát szerető
sportolók részére, akik szívesen
kézilabdáznának versenyszerűen.**

Jelentkezési határidő:

2015. október 30.

Jelentkezés a

turaikezilabda@gmail.com e-mail
címen lehetséges. A további részletekről a
jelentkezőket válasz e-mail-ben értesítjük.

**Várunk minden
kézilabdázni, sportolni és
versenyezni vágyó fiatal!**

VIRÁGSTÚDIÓ

Telefonos rendelés vagy személyesen:

Hétfő-Péntek: 8:00 - 18:00

Szombat: 8:00 - 14:00

Vasárnap: 8:00 - 12:00

Cím: Tura, Sport u. 10. (régí temető mellett)

Tura, Kossuth Lajos út 165.
(a körforgalomnál, a Coop kijáratával szemben)

Mobil: 06 30 678 3984

E-mail: sulc84@gmail.com

Web: www.viragstudio.com

**Virág kiszállítás
Turán és környékén!**

Virág kis- és nagykereskedés
(árut megrendelésre beszerzünk!)

MÉCSESEK ÉS MÉCSES BETÉTEK NAGY VÁLASZTÉKBAN KAPHATÓK!!! VIRÁGTÁLAK KÉSZÍTÉSE!

- szálas, cserepes és selyem virágok
- alkalmi csokrok születésnapra, névnapra, házassági évfordulóra, Valentin napra, anyák napjára, ballagásra, stb...
- menyasszonyi csokor, autódísz, szülőköszöntő csokor, dobócsokor, kítűzők
- templomi, házasság kötőtermi és éttermi dekorációk
- rendezvénydekorációk, termek illetve irodák, iskolák és egyéb épületek díszítése
- koszorúk, sírcsokrok, koporsó és urna díszek
- virágtálak, virágkosarak
- fali díszek, fali koszorúk, ajtódíszek
- kiültethető dísznövények, balkon növények, hagymás növények, kaktuszok
- növényvédő szerek, virágföldek, faháncs
- műanyag vázák, vázabetétek, locsoló kannák, balkonládák
- ajándék és dísz tárgyak, dísz és illat gyertyák, kaspók

CSIRIBIRI CSALÁDI NAPKÖZI -montessori módszerrel

Egész napos, fél napos, időszakos ellátás
20 hetestől 5 éves korú gyerekek részére

Családi napközink előnyei:

- szakképzett, vidám, türelmes kisgyermek nevelők
- családias környezet, barátságos gyermekellátási forma, szeretetteljes kapcsolat, érzelmi biztonság
- ökotudatos értékrend
- kis létszámú csoport, egyénre szabott foglalkozás
- gyermekek igényeihez alkalmazkodó napirend
- jó időben foglalkozások a szabadban, kerti játékok, sok mozgás, természetismereti játékok
- fertőzőes megbetegedések ritkábbak, mint a nagyobb létszámú gyermek közösségekben
- SAJÁT JÁTSZÓTÉR
- MI FŐZÜNK A GYEREKEKNEK!

**Hatvan, Hegyalja út 140.
06/70 388 48 76**

A Turakenroll szervezői ezúton is
köszönetüket fejezik az Erjági Bt.-nek és Jenei
Zsoltnak támogatásukért.

Elnézésüket kérjük, hogy az előző számból
kimaradtak a felsorolásból.

Köszönettel, a Turakenroll szervezői

APRÓHIRDETÉS

SZÁNTÓ ELADÓ! Tura és Galgahévíz határában a Kenderföld és a Galga között eladó fél hektár szántó. Galgából öntözhető. Tel.: 28-630-900

Gulyás Judit SVÉDMASSZŐR vagyok! Szolgáltatásaimmal Önnek is segíthetek: Gyógymasszázzsal • Frissítő gyermekmasszázzsal • Csokoládé-masszázzsal • Gyógyiszapkezelésekkel. Bejelentkezés: 06-20-92-90-118 • gulyasjudit2007@gmail.com

TURÁN nyíló tisztítószert, illatszer üzletbe **ELADÓNÓT KERESÜNK**, végzettséggel és legalább 4 év gyakorlattal. Érdeklődni 0670 9 323 444

HIRDESSZEN A TURAI HÍRLAPBAN!

1/1 oldal	34 500 Ft	1/6 oldal	6 000 Ft
1/2 oldal	17 250 Ft	1/8 oldal	4 800 Ft
1/4 oldal	8 625 Ft	apróhirdetés	60 Ft/szó

HIRDETÉS FELADÁS INFORMÁCIÓK:
Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár
Tel.: 06 28/ 580 581 • E-mail: bartok.kultura@gmail.com

TÖRD A FEJED!

ÉVFORDULÓK

1	2	3	4	5	6	7	8	9
9						T		S
10				11		12		
13		14	15		16		17	
18				19	20		21	
22	23	24				25		
26		27		28				
29				30	31	32		
33			34	35				36.
H						37		

VÍZSZINTES 1. 100 éve, 1915. október 15-én született Arthur Miller (+2005) amerikai drámaíró. Műve 1955-ből.
9. Zalai törpefalú Zalacsány mellett **10.** Szultánból származó férfinév **12.** Rohanni kezd(!) **13.** Ez a karácsony, húsvét, de a vasárnap is **16.** Bangkok lakója **18.** Svájci származású vasöntőmester, gyáros (Ábrahám, 1814-1867) **19.** A modern bikinit Louis ... mérnök mutatta be Párizsban, 1946. július 5-én (REARD) **22.** Mustárgáz. Harci gáz 1917-től **25.** Csuk **26.** -na, -ne, -., -né **27.** Tagadószó **28.** Papírra vető **29.** Becézett Erzsébet **31.** Majdnem leolt(!) **33.** Személy iránti érdeklődés (két szó) **35.** Hordó felső nyílása **37.** Felsorolás félbeszakításának jelzése.

FÜGGŐLEGES 1. Foszfor vagy **2.** Női név v. Kosztolányi verse. **3.** Elemel(!) **4.** Szemmel érzékel **5.** Pénz az ókori Rómában **6.** Norvég, magyar országgel, nitrogén, Thaiföld autón **7. 275 éve, 1740. október 17-én született Dugonics András író. Vigjátékát 1882-ben mutatták be.** **8.** Esőn álló **9. Miller-dráma (1949).** **11.** Egyik hónapunk hosszabb rövidítése **14.** Névtelen **15.** Egyik papírpénzünk **17.** Névelő **20. Dugonics műve, az első magyar regény (1788).** **21.** Meglepetésszerűen rátámad **23.** Indiában: a kasztokon kívüli elnyomott személy **24.** M-mel az elején falat fest **30.** Részben bealkonyul(!) **32.** Középen leoszt(!) **34.** Zárt az elején(!) **36.** Osztrák és belga autójel.

Beküldendő a V1, F7, F9 és az F20 sorok megfejtése. A megfejtéseket postai úton a szerkesztőség címére, vagy a Művelődési Ház postaládájába várjuk **október 29-ig.**
 Szeptemberi rejtvényünk helyes megfejtése: V19. Hatvani, V29. csata, F1.Esterházy, F9. Lascaux. **A szerencsés nyertes: Nagy Attiláné** (Tura, Szövetség út 73.) **Gratulálunk!** Nyereménye az **AQUA FONTIS Patika 2500 Ft értékű vitamincsomag felajánlása.** A nyereményt az értesítést követően személyesen veheti át a Bartók Béla Művelődési Házban.

LAPZÁRTA: OKTÓBER 29.

KÖVETKEZŐ MEGJELÉNÉS: NOVEMBER MÁSODIK HETÉBEN
 A megjelenés napja a lap internetes változatának felkerülése a www.tura.hu honlapra.

„Építsünk” kemencét!

Kérhetünk plusz egy kattintást?

Lakossági kezdeményezés útján lehetőségünk van kültéri kemencét nyerni a Hevesy György Általános Iskola – vagyis gyermekeink – számára. Ehhez pusztán egyetlen dologra van szükség, a

www.facebook.com/vidasandorkemence közösségi oldalon a **Kemence bejegyzés alatti hozzászólásokban megkeresni iskolánkat** – könnyen fellelhető, mert az elsők között van – **szavazni az iskola nevével a „Tetszik” (like) gomb megnyomásával lehet október 30-ig!**

Benke Bernadett, turai lakos nevezte be iskolánkat, mely az összefogás eredményeként a kemenceverseny élmezőnyében van, már most több mint ezer szavazatnál járunk! A Turai Hírlap örömmel csatlakozott az akcióhoz és ajánlja fel segítségét, **a végső sikerhez pedig számítunk az ÖNÖK szavazatára is.**

**Tisztelt olvasók,
kérhetünk plusz egy kattintást?**

Segélyhívó: 112

• Tura Járórszolgálat: 06 30 678 7309

• Központi Orvosi Ügyelet: 06 1 301 6969

• Tura Biztonságáért Polgárőr Egyesület:
06 20 264 4705 • 06 20 264 4722

• Tura Önkéntes Tűzoltó Egyesület:
06 70 675 9294 • 06 70 419 7924

Tura Város Polgármesteri Hivatala: 06 28 581 020
 Gödöllői Rendőrkapitányság Ügyelet: 06 28 524 600

Ebrendész: 06 20 203 2359

Szelektív Kft.: 06 30 222 6305

Kommunál Kft. (Szennyvíztisztító telep) 06 28 467 790

Bartók Béla Művelődési Ház: 06 28 580 581

Turai Római Katolikus Plébánia: 06 28 632 615

ÉMÁSZ Ügyfélszolgálati Fiókiroda
 2194, Tura, Rákóczi út 119.

Nyitva tartás: kedd 14-18^h, szerda 8-12^h

KÖZÉRDEKŰ TELEFONSZÁMOK

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

Felelős kiadó: Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár

Levél cím: Bartók Béla Művelődési Ház és Könyvtár, 2194 Tura, Bartók tér 3.

Telefon: 06-28/580-581 vagy 06-30/638-4603

Felelős szerkesztő: Tóth Anita

Szerkesztőségi tagok: Boda-Tóth Mária, Farkas Ákos, Szénási József

Tördelés: 2D Grafikai Stúdió

E-mail: turaihirlap@tura.hu, info@2d-studio.hu, bartok.kultura@gmail.com

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Készült 2900 példányban a Genecorg Kft. nyomdaüzemében Mogyoródon

Kéziratokat nem őrizzük meg és nem küldünk vissza.

Nyomatott változat: ISSN 2061-4063, Online változat: ISSN 2061-4071

www.tura.hu